

การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

**ACADEMIC ADMINISTRATION IN EXPERIENCE ENHANCEMENT ACTIVITIES
BASED ON MONTESSORI CONCEPTS OF SCHOOLS UNDER THE
OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION,
CHIANG MAI PROVINCE**

พัทธนันท์ ปาเป็ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2562

ก

การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

ACADEMIC ADMINISTRATION IN EXPERIENCE ENHANCEMENT
ACTIVITIES BASED ON MONTESSORI CONCEPTS OF SCHOOLS UNDER
THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION,
CHIANG MAI PROVINCE

พัทธนันท์ ปาเป็ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2562

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย : พัทธนันท์ ปาเป็ง

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: รองศาสตราจารย์ประวดี พันผาสุข	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
: อาจารย์ ดร. ศิริมาศ โกศลย์พิพัฒน์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA 2) พัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสรุปประชุมกลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลุ่มมือ และคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาสถิติที่ใช้ โดยการหาค่าร้อยละ

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วสรุปข้อมูลนำเสนอประกอบตาราง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินงานการบริหารวิชาการตามวงจร PDCA โดยครอบคลุมงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านการประเมินพัฒนาการ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ยังมีจุดอ่อนคือขาดความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เป็นระบบทำให้การจัดการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาบางแห่งไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ดังนั้นการพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีที่มีการดำเนินงานตามวงจร PDCA มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและผ่านการประเมินความเหมาะสมแล้ว เมื่อนำไปใช้จะช่วยให้การดำเนินงานบริหารงานวิชาการในระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ มีประสิทธิภาพดีขึ้น

คำสำคัญ : วงจร PDCA , การบริหารงานวิชาการ , กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี

The Title : Academic Administration in Experience Enhancement Activities Based on Montessori Concepts of Schools under the Office of the Basic Education Commission, Chiang Mai Province

The Author : Phattanan Papaeng

Program : Educational Administration

Thesis Advisors : Associate Professor Prawati Puenphasook Chairman
Dr. Sirimas Kosanpipat Member

ABSTRACT

The objectives of this research were to investigate academic administration contexts on experienceenhancing activities based on the Montessori concept of early childhood schools under the supervision of the Office of Basic Education Commission, Chiang Mai province, by applying the PDCA cycle, and to develop an academic administration manual based on the Montessori concept and the cycle for the schools. The target population involved in this study consisted of 90 school administrators, early childhood teachers, and parents of the students. The research instruments were composed of a questionnaire, a group meeting summary form, a manual appropriateness and feasibility assessment form, and the academic administration manual on experience-enhancing activities. The qualitative data were analyzed and synthesized by using the content analysis. The quantitative data were statistically analyzed for percentage, mean and standard deviation and the results were presented in tables with descriptions. The research results revealed that the academic administration contexts of the schools were conducted by incorporating the PDCA cycle. The implementation covered the 2017 early childhood institutional curriculum development on learning experience management, instructional media development, and development evaluation at the highest level. However, the weakness was a lack of systematic

collaboration from all sectors, making academic administration in some schools unable to achieve their goals. To develop and implement the manual more efficiently, it was imperative to establish clear criteria and for the manual to have undergone its appropriateness assessment.

Keywords: PDCA Cycle, Academic Administration, Montessori-Based Experience-Enhancing Activities

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของบุคคลหลายท่าน ซึ่งประกอบไปด้วย รองศาสตราจารย์ประวัติ พื้นผาสุข และอาจารย์ ดร.ศิริมาศ โกศลย์พิพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ มั่งคั่ง ที่ สละเวลามาเป็นประธานในการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สุวรรณ หมั่นตาบุตร ประธานคณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและช่วย ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ในการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดาและขอขอบคุณ คุณเชษฐ ปาเป็ง ผู้ที่คอยเป็นกำลังใจให้การ ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ให้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานเพื่อนร่วมเรียนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา การบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่เป็นแรงผลักดันในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่องจนสำเร็จลุล่วง ไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอมอบเป็นกตเวทิตา แต่ บิดา มารดา ครอบครัว ตลอดจนผู้เขียนบทความและหนังสือที่นำมาประกอบวิทยานิพนธ์ฉบับ นี้ ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีและเป็นตัวอย่างในการศึกษาของผู้ที่ สนใจต่อไป

พัทธนันท์ ปาเป็ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ป
ABSTRACT.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PDCA.....	11
หลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัยพุทธศักราช 2560.....	29
หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย.....	51
คู่มือการปฏิบัติงาน.....	56
เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
รูปแบบการวิจัย.....	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ตอนที่ 1 สภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA.....	73

สารบัญ (ต่อ)

ตอนที่ 2 การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ โรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการ PDCA.....	86
5. สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	98
ประวัติผู้วิจัย.....	102
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	104
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	105
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ แบบสอบถาม.....	133
ภาคผนวก ง แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่.....	141
ภาคผนวก จ แบบแสดงความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถามงานวิจัย..	151
ภาคผนวก ฉ แบบสรุปการประชุมปฏิบัติการร่างคู่มือเพื่อการวิจัย.....	161

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก ข แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลุ่มมือ..... 163

ภาคผนวก ซ ตัวอย่างคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์

ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่..... 168

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ระดับคุณภาพผลการประเมิน.....	38
2.2 ระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรมเด็ก.....	38
2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประเมินพัฒนาการ.....	41
4.1 ผลร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถามและเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	73
4.2 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขั้นการวางแผน.....	75
4.3 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขั้นการปฏิบัติ.....	76
4.4 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขั้นการตรวจสอบ.....	79
4.5 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขั้นการปรับปรุง.....	81
4.6 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขั้นตอนการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ.....	83
4.7 ความถี่และร้อยละของปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่.....	83
4.8 ร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบประเมินจำแนกตามสถานภาพและเพศ ของผู้ตอบแบบประเมิน.....	87
4.9 ค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรม เสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่.....	88

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2.1 กระบวนการของ PDCA.....	18
2.2 กระบวนการวางแผนที่มา.....	22

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการศึกษาแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2575 ซึ่งได้ระบุถึงสภาวะการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศคือ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศภูมิภาคและของโลก รวมทั้งสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านสาธารณสุข ด้านความขัดแย้ง และความรุนแรงในสังคม ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลกับการดำรงชีวิต ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 ในสัญญาประชาคมโลก หรือเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ 2556 ซึ่งเกิดขึ้นจากการประชุมสุดยอดสหัสวรรษของสหประชาชาติ (Millennium Development Goals : (MDGs), 2015) สู่เป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : (SDGs), 2030) มุ่งพัฒนาส่งเสริมทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 และผลการพัฒนาการศึกษาไทยที่ผ่านมาในบริบทของการจัดการศึกษาเด็กที่จะเข้าสู่ระบบการศึกษามีแนวโน้มลดลง สถานศึกษามีแนวโน้มขนาดเล็กลงและมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ขาดการทบทวนการบริหารจัดการทรัพยากรที่อยู่ในระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด ในด้านคุณภาพของการศึกษาในระดับปฐมวัยจากการสำรวจการจัดการศึกษาของผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่าด้านพัฒนาการของเด็กแรกเกิดถึงอายุ 5 ปี ในช่วงปี 2553 - 2557 ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กมีพัฒนาการสมวัยลดลงจากร้อยละ 73.4 เป็นร้อยละ 72.7 จากที่กล่าวมาข้างต้นรัฐบาลจึงกำหนด 6 ยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติคือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์
ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

ดังนั้นบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีภาวะความเป็นผู้นำ มี
คุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถทั้งด้านบริหารและวิชาการตามมาตรฐานสมรรถนะ และ
มาตรฐานตำแหน่งและบริหารงานอย่างมีธรรมาภิบาล การดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการใน
ระยะเร่งด่วนจึงประกอบด้วย การจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและ
ใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น การขยายการบริการ
อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและการใช้ประโยชน์จากการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มุ่ง
แก้ปัญหาการขาดแคลนครูของโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่หรือที่เรียกว่าการพัฒนาคุณภาพ
ศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance Learning Information Technology : DLIT)
การจัดอัตรากำลังครูให้ครบเกณฑ์ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา การปรับระบบการ
ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (O-Net) ให้เป็นที่ยอมรับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ , 2560)

....กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ให้สอดคล้องกับ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 54 วรรคสองซึ่งบัญญัติไว้ว่า“ดำเนินการให้
เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม
และสติปัญญาให้สมกับวัย” และ “เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษา โดย
ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ
ดำเนินการด้วย”(กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) สอดรับกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-
2579) ยุทธศาสตร์ข้อ 4 ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ข้อ (2) การ
พัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัย ให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรก
เกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน ดร.บุญรักษ์ ยอดเพชร เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน,(2562) ได้น้อมนำแนวพระราชดำริและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชดำริสใจความสำคัญว่า “มุ่งปลูกฝัง
ความดีให้นักเรียนอบรม บ่มนิสัยให้เป็นพลเมืองดีเป็นเด็กที่มีน้ำใจรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มี
ความสามัคคีรู้จักดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กัน” และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชดำริสใจความสำคัญว่า “การศึกษาต้องมุ่งสร้าง

พื้นฐานชีวิตหรือ อุปนิสัยที่มั่นคงเข้มแข็ง อาทิ การสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดีงาม (Character Education)” เพื่อมาขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) กรอบอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2560-2564 และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญการพัฒนาการศึกษาการจัดการเรียนการสอนทั้งระดับปฐมวัย และประถมศึกษาจึงนำนวัตกรรมการสอนตามแนวคิดมอนเตสซอรีระดับปฐมวัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมเด็กปฐมวัยในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เด่นชัดขึ้น ในด้านความมีระเบียบ วินัย ความรับผิดชอบ การมีสมาธิ มีแรงจูงใจมุ่งมั่นในการเรียนรู้ การพึ่งพาตนเองให้มีพฤติกรรมและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามวัยดีขึ้น และเป็นนวัตกรรมหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย โดยในปี พ.ศ. 2556 – 2557 ได้อบรมให้กับครู ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานพัฒนาการศึกษาปฐมวัย และศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก เน้นการรู้สิทธิหน้าที่ของตนเอง และการเคารพสิทธิของผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่น การมีมารยาท การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และมีความพร้อมทางด้านภาษาการรู้หนังสือ และความพร้อมทางด้านคณิตศาสตร์ ครู ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ชุมชนมีความศรัทธาพึงใจต่อพัฒนาการของเด็ก ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนมากขึ้น โดยในจังหวัดเชียงใหม่ได้นำแนวคิดการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรีสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 – เขต 6 เขตพื้นที่ละ 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 18 โรงเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นมา อนึ่งการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี ความสำคัญจะอยู่ที่เป็นการนำวิธีการสอนเด็กที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาล่าช้า ขาดความสนใจในการทำกิจกรรมในห้องเรียน มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ และขาดความกระตือรือร้นในการมาโรงเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนนี้จะเน้นให้เด็กได้จับต้องสื่อหรือเล่นอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เลือกเอง ทำให้เด็กเรียนรู้ อย่างมีสมาธิและสร้างสรรค์ ทั้งเป็นการจัดสภาพการเรียนรู้สำหรับเด็กให้ปฏิบัติอย่างมีความสุข สนุกสนาน โดยมีครูเป็นผู้จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมือนบ้าน และเป็นผู้ให้การสนับสนุน ให้เสรีภาพแก่เด็ก ให้คำปรึกษา และกระตุ้นให้เด็กคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้ใช้จิตใจสัมผัสสิ่งแวดล้อม เพราะมอนเตสซอรีเชื่อว่า เด็กคือผู้รู้ความต้องการของตนเองและมีความสามารถที่จะซึมซับการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมได้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุบผา เรืองรอง อาจารย์ประจำคณะ

ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, (2554) ได้กล่าวถึง กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในหลักสูตรมอนเตสซอร์รี่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กโดยมุ่งให้เด็กใช้ศักยภาพของตนในการพัฒนาตนเองจากสิ่งแวดล้อมที่ครูจัดให้ ซึ่งมีการแบ่งหลักสูตรพื้นฐานสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ การศึกษาทางด้านทักษะกลไก (Motor Education) การศึกษาทางด้านประสาทสัมผัส (Education of the Senses) การเตรียมสำหรับการเขียนและคณิตศาสตร์ (Preparation for Writing and Arithmetic)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้ดูแลเด็ก โรงเรียนบ้านแม่ตะละ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ได้ศึกษาปัญหาในด้านพัฒนาการของเด็กระดับปฐมวัยใน โรงเรียนพร้อมกับสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กระดับปฐมวัยแต่ละชั้นเรียนจากการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง 4 ด้านพบว่า เด็กขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้กิจกรรมหลักประจำวันที่ครูจัดกิจกรรมตามหน่วยการเรียนรู้แล้ว ส่งผลให้นักเรียนขาดเรียนบ่อย พัฒนาการตามวัยต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนแต่ละห้องเรียนไม่ได้วางแผนการปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน จึงส่งผลให้การเรียนรู้ด้านทักษะภาษา ทักษะความคิดและการวิเคราะห์ ทักษะการสังเกตจดจำ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ในสมรรถนะสำหรับเด็กปฐมวัยขาดการพัฒนาตามขั้นตอนที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอร์รี่มาใช้ในการพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA ซึ่งการใช้วงจรเดมมิ่งแบ่งขั้นตอนการทำงานออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P) ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check: C) ขั้นตอนที่ 4 การแก้ปัญหา (Action: A) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540 , 13) การใช้วงจรเดมมิ่งเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหางานและเพื่อการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น (วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2541 , บทนำ) ผู้บริหารโรงเรียนต้องปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นระบบพร้อมทั้งกระตุ้นให้ครูพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งงานบริหารวิชาการเป็นหัวใจหลักของการขับเคลื่อนการจัดการศึกษางานบริหารกลุ่มต่าง ๆ ในระดับปฐมวัยและเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้นตามวัย ฉะนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ให้บรรลุผล เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงใหม่ นำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA
2. เพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่
2. ได้คู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1- เขต 6 ครูผู้สอนระดับปฐมวัย และผู้ปกครองนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ทั้งหมด 18 โรงเรียนในปีการศึกษา 2561 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 – เขต 6 รวมทั้งสิ้น 90 คน

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียนที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ จำนวน 18 คน

2. ครูผู้สอนของโรงเรียนที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีโรงเรียนละ 2 คน จำนวน 36 คน

3. ตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีโรงเรียนละ 2 คน จำนวน 36 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ในขอบเขตการบริหารงานวิชาการ 4 ด้านและการพัฒนาคู่มือโดยใช้กระบวนการ PDCA คือ

1. การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ.2560

1.2 ด้านการจัดกระบวนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

1.4 ด้านการประเมินพัฒนาการ

2. กระบวนการ PDCA

2.1 การวางแผน (Plan)

2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)

2.3 การตรวจสอบ (Check)

2.4 การแก้ไข (Action)

ขอบเขตด้านตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA โดยมีตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่เกี่ยวกับหลักการบริหารงานวิชาการในระดับปฐมวัยโดยใช้กระบวนการ PDCA มี 4 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560
2. ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการประเมินพัฒนาการ

การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA มีขั้นตอนดังนี้

1. ร่างคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA
2. ตรวจสอบคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA
3. คู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA

ขอบเขตด้านระยะเวลา

พฤษภาคม พ.ศ. 2561 – กรกฎาคม พ.ศ. 2562 รวมระยะเวลา 15 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันดังนี้

การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การดูแลและการให้การศึกษาแก่เด็กเล็กอายุ 3 ขวบถึง 6 ขวบ เป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญซึ่งวางรากฐานของการเรียนรู้ มุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาการทั้ง

4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา ของนักเรียนระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

การบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการ PDCA หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี โดยมีขั้นตอนการบริหารตามวงจรเดมมิงในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ชัดเจน ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงานตามแผน การตรวจสอบ และการดำเนินการให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ หมายถึง การจัดกิจกรรมตามสาระที่ควรเรียนรู้ของกิจกรรมหลักประจำวัน 6 หลักสำหรับเด็กปฐมวัยที่มุ่งพัฒนาการเด็กในการจัดการเรียนการสอนจะเน้นด้าน ความสนใจ ความต้องการและการมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี หมายถึง การจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการเด็กด้านความสนใจ ความต้องการและการมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความรู้สึกของความมีอิสระได้ใช้จิตของตนในการ ชิมจับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว เกิดความอยากรู้ อยากเห็นของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่

กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA หมายถึง การบริหารงานคุณภาพ ได้แก่ การวางแผน (Plan), การปฏิบัติ (Do), การตรวจสอบ (Check) และ การดำเนินการให้เหมาะสม (Act)ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

คู่มือโดยใช้กระบวนการ PDCA หมายถึง เอกสารที่ให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตามขั้นตอนการปฏิบัติโดยใช้กระบวนการ PDCA ในการจัดทำขึ้นมาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่และคู่มือที่จัดทำขึ้นจากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงฉบับยกร่างเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาเท่านั้น

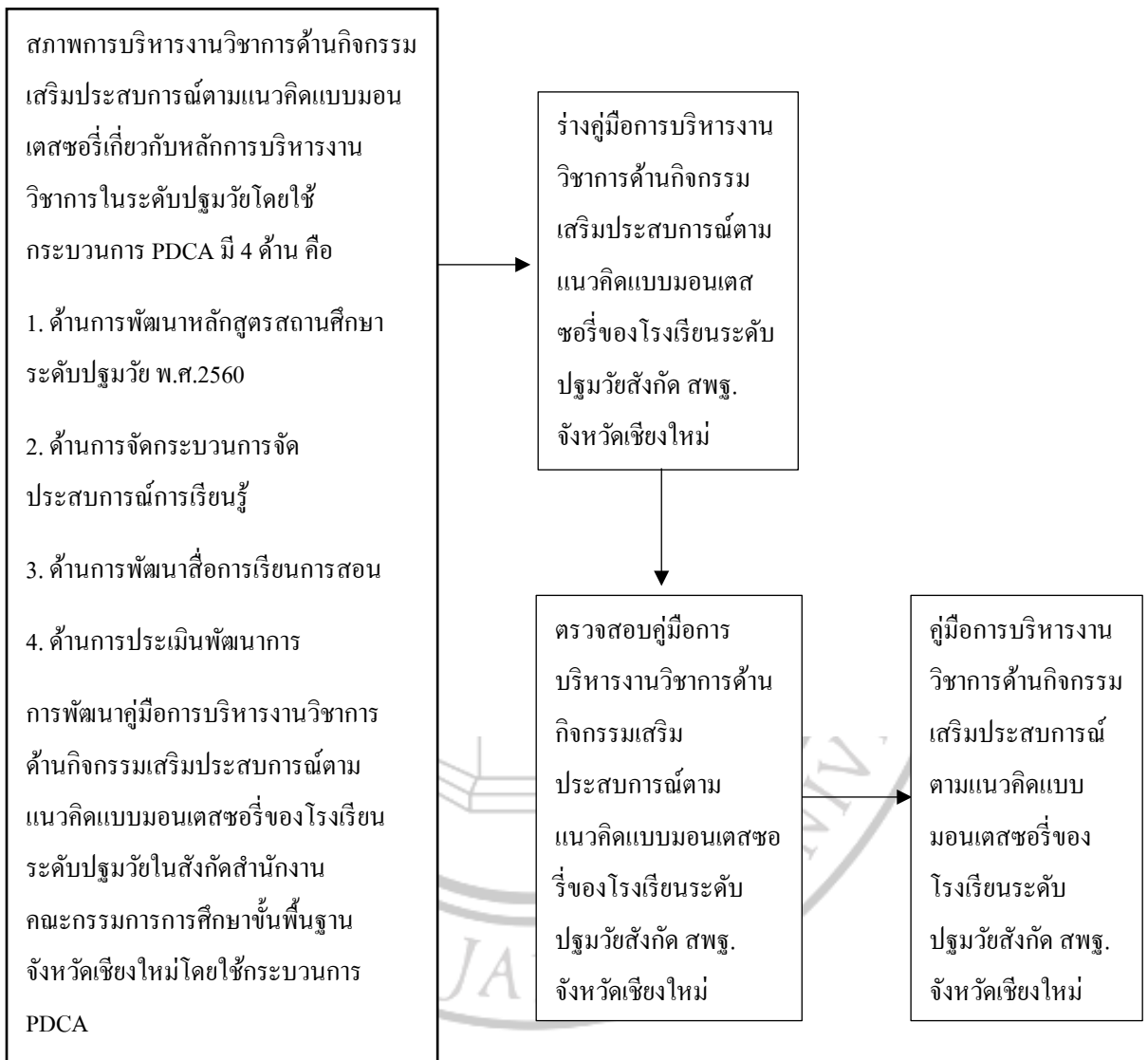
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย เขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด 6 เขต ซึ่งเป็นระบบการจัดแบ่งเขตพื้นที่

การศึกษาและการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่โดยสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่ ดังภาพประกอบดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 2.1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยเรียงลำดับดังนี้

1. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PDCA
2. หลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2560
3. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับ ปฐมวัย
4. คู่มือการปฏิบัติงาน (Hand Book)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PDCA

การบริหารงานวิชาการด้วยวงจรคุณภาพของเดมिंग (PDCA) จัดเป็นกิจกรรมปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย (P) การวางแผน (D) การดำเนินการตามแผน (C) การตรวจสอบและ (A) การปรับปรุงแก้ไข โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักการบริหารสถานศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ของวงจรคุณภาพเดมिंग (PDCA) กับการประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการ

การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหารภาพรวมของการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสมผู้เขียนจะได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมุมมองในการบริหารสถานศึกษาที่ยั่งยืนต่อไป

การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็น ผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหาร ไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้วผู้ให้ความหมายของการบริหารไว้เช่น

ไซมอน (Simon , 1971 , 4) ได้กล่าวถึง การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

เซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni , 1992 , 29) ได้กล่าวถึง การบริหาร หมายถึง การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่รวมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

บาร์นาร์ด (Barnard , 2009 , 15) ได้กล่าวถึง การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายๆ อย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม

คำว่า “การบริหารการศึกษา” หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับแต่ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

คำว่า “สถานศึกษา” หมายความว่าสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์ศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย วิทยาลัยชุมชน สถาบันหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ สรุปว่าการบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ การบริหารเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดการระเบียบอย่างเป็นระบบ คือมีหลักเกณฑ์และทฤษฎีที่พึงเชื่อถือได้ อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหาร โดยลักษณะนี้การบริหารจึงเป็นศาสตร์ (Science) เป็นศาสตร์สังคม ซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐศาสตร์แต่ถ้า

พิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะของผู้บริหารแต่ละคน ที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการประยุกต์เอาความรู้ หลักการ และทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม การบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์ (Arts) ปัจจัยสำคัญการบริหารที่สำคัญมี 4 อย่าง ที่เรียกว่า 4Ms ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) การจัดการ (Management)

ความหมายของทฤษฎี

ทฤษฎี หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์มีการทดสอบ และการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดของการรวบรวมวัตถุในชีวิตประจำวันทางคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับเรื่องเซต (Set) ของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เป็นข้อสรุปอย่างกว้างที่พรรณนาและอธิบายพฤติกรรมการบริหารองค์การทางการศึกษา อย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อย ๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์ และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏทั่วไปและชี้แนะการวิจัย

ทฤษฎีทางการบริหารและวิวัฒนาการการบริหารการศึกษา

ระยะที่ 1 ระหว่าง ค.ศ. 1887 – 1945 (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2542 , 10) ยุคนี้ทฤษฎีการบริหารสมัยดั้งเดิม (The Classical organization theory) แบ่งย่อยเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ (Scientific Management) และของเฟรดเดอริก เทย์เลอร์ (Frederick Taylor) ความมุ่งหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์คือ จัดการบริหารธุรกิจหรือโรงงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เทย์เลอร์ (Taylor) มองคนงานแต่ละคนเปรียบเสมือนเครื่องจักรที่สามารถปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์การได้ เข้าของตำรับ “The One Best Way” คือประสิทธิภาพของการทำงานสูงสุดจะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่างคือ

- 1.1 เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection)
- 1.2 ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training)
- 1.3 หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation)

เทย์เลอร์ ก็คือผลผลิตของยุคอุตสาหกรรมในงานวิจัยเรื่อง “Time and Motion Studies” เวลาและการเคลื่อนไหว เชื่อว่ามีวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงวิธีเดียวที่ดีที่สุด เขาเชื่อในวิธีแบ่งงานกันทำ ผู้ปฏิบัติระดับล่างต้องรับผิดชอบต่อระดับบน เทย์เลอร์ เสนอระบบการจ้างงาน (จ่ายเงิน) บนพื้นฐานการสร้างแรงจูงใจ สรุปหลักวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ สรุปง่าย ๆ ประกอบด้วย 3 หลักการดังนี้

1. การแบ่งงาน (Division of Labors)
2. การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy)
3. การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive Payment)

2. กลุ่มการบริหารจัดการ (Administration Management) หรือทฤษฎีบริหารองค์การอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) ของเฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) บิดาของทฤษฎีการปฏิบัติการและการจัดการตามหลักบริหารทั้งเฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) และเทย์เลอร์ (Taylor) จะเน้นตัวบุคคลปฏิบัติงาน+วิธีการทำงาน ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลแต่ก็ไม่มองด้าน “จิตวิทยา” (ภาวिका चरार्त्तसुत्त, 2542,17) เฮนรี ฟาโยล (Fayol) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องหลักเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป 14 ประการ แต่ลักษณะที่สำคัญ มีดังนี้

2.1 หลักการทำงานเฉพาะทาง (Specialization) คือ การแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง

2.2 หลักสายบังคับบัญชา เริ่มจากบังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำสุด

2.3 หลักเอกภาพของบังคับบัญชา (Unity of Command)

2.4 หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล (Span of Control) ผู้ดูแลหนึ่งคนต่อ ๖ คนที่จะอยู่ใต้การดูแลจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด

2.5 การสื่อสารแนวตั้ง (Vertical Communication) การสื่อสารโดยตรงจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง

2.6 หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด คือ ไม่ควรมีสายบังคับบัญชาที่ยาว หลายระดับมากเกินไป

2.7 หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายบังคับบัญชาและสายเสนาธิการ (Line and Staff Division)

3. ทฤษฎีบริหารองค์การในระบบราชการ (Bureaucracy) มาจากแนวคิดของแมกซ์เวเบอร์ (Max Weber) ที่กล่าวถึงหลักการบริหารราชการประกอบด้วย

- 3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย
- 3.2 การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่ต้องยึดระเบียบกฎเกณฑ์
- 3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง
- 3.4 การแบ่งงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว
- 3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพ

อย่างไรก็ตามระบบราชการก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งในด้าน ข้อเสีย คือ สายบังคับบัญชา ยึดยาวการทำงานต้องอ้างอิงกฎระเบียบ จึงชักช้าไม่ทันการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน เรียกว่า ระบบ “Red Tape” ในด้านข้อดี คือ ยึดประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก การบังคับบัญชา การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่มีระบบระเบียบ แต่ในปัจจุบันระบบราชการกำลังถูกแทรกแซงทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ ทำให้เริ่มมีปัญหา

ระยะที่ 2 ระหว่าง ค.ศ. 1945 – 1958 (ภาวีกา ธาราศรีสุทธี, 2542, 10) ยุคทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) โรเบิร์ต เอ็ม ลา ฟอลเล็ตต์ (Follette, ค.ศ. 1945) ได้นำเอาจิตวิทยามาใช้ และได้เสนอ การแก้ปัญหาคัดแย้ง (Conflict) ไว้ 3 แนวทางดังนี้

1. Domination คือ ใช้อำนาจอีกฝ่ายสยบลง คือให้อีกฝ่ายแพ้ให้ได้ ไม่คืนอก
2. Compromise คือ คนละครึ่งทาง เพื่อให้เหตุการณ์สงบโดยประนีประนอม
3. Integration คือ การหาแนวทางที่ไม่มีใครเสียหน้า ได้ประโยชน์ทั้ง 2 ทาง (ชนะชนะ) นอกจากนี้ โรเบิร์ต เอ็ม ลา ฟอลเล็ตต์ (Follette) ให้ทัศนะน่าฟังว่า “การเกิดความขัดแย้งในหน่วยงานเป็นความพลพร่องของการบริหาร” (ภาวีกา ธาราศรีสุทธี, 2542, 25)

การวิจัยหรือการทดลองฮอว์ธอร์น (Hawthorn Experiment) ที่ เมโย (Mayo, ค.ศ. 1927) กับคณะทำการวิจัยเริ่มที่ข้อสมมติฐานว่าสิ่งแวดล้อมมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของคนงาน มี

การค้นพบจากการทดลองคือมีการสร้างรูปแบบไม่เป็นทางการในองค์กร ทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ที่ว่า ความสัมพันธ์ของมนุษย์ มีความสำคัญมาก ซึ่งผลการศึกษาดทดลองของเมโยและคณะ พอสรุปได้ดังนี้

1. คนเป็นสิ่งมีชีวิต จิตใจ ขวัญ กำลังใจ และความพึงพอใจเป็นเรื่องสำคัญในการทำงาน
2. เงินไม่ใช่ สิ่งล่อใจที่สำคัญแต่เพียงอย่างเดียว รางวัลทางจิตใจมีผลต่อการจูงใจในการทำงานไม่น้อยกว่าเงิน
3. การทำงานขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคมมากกว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ข้อคิดที่สำคัญ การตอบสนองคน ด้านความต้องการศักดิ์ศรี การยกย่อง จะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานจากแนวคิด “มนุษย์สัมพันธ์”

ระยะที่ 3 ตั้งแต่ ค.ศ. 1958 – ปัจจุบัน (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2542, 11) ยุคการใช้ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory) หรือการศึกษาเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science Approach) ยึดหลักระบบงาน + ความสัมพันธ์ของคน + พฤติกรรมขององค์กร ซึ่งมีแนวคิดหลักการ ทฤษฎีที่หลายๆคนได้แสดงไว้ดังต่อไปนี้

1. เชสเตอร์ ไอ บาร์นาร์ด (Chester I Barnard) เขียนหนังสือชื่อ The Function of The Executive ที่กล่าวถึงงานในหน้าที่ของผู้บริหาร โดยให้ความสำคัญต่อบุคคลระบบของความร่วมมือองค์กร และเป้าหมายขององค์กร กับความต้องการของบุคคลในองค์กรต้องสมดุลกัน

2. ทฤษฎีของมาสโลว์ ว่าด้วยการจัดอันดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ (Maslow – Hierarchy of needs) เป็นเรื่องแรงจูงใจแบ่งความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่ความต้องการด้านกายภาพ ความต้องการด้านความปลอดภัย ความต้องการด้านสังคม ความต้องการด้านการเคารพ นับถือ และประการสุดท้าย คือ การบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self Actualization) คือมีโอกาสดำเนินงานตนเองถึงขั้นสูงสุดจากการทำงาน แต่ความต้องการเหล่านั้นต้องได้รับการสนองตอบตามลำดับขั้น ประการสุดท้าย คือ การบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self Actualization) คือมีโอกาสดำเนินงานตนเองถึงขั้นสูงสุดจากการทำงาน แต่ความต้องการเหล่านั้นต้องได้รับการสนองตอบตามลำดับขั้น

3. ทฤษฎี X ทฤษฎี Y ของแมคเกรเกอร์ (Douglas MC Gregor Theory X, Theory Y) ที่มา : (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ.2545,. 309 - 310) เขาได้เสนอแนวความคิดการบริหารอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ต่างกัน

ทฤษฎี X (The Traditional View of Direction and Control) ทฤษฎีนี้เกิดข้อสมมติฐาน ดังนี้

1. คนไม่ชอบทำงาน และหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
2. คนไม่ทะเยอทะยาน และไม่คิดริเริ่ม ชอบให้การสั่ง
3. คนเห็นแก่ตนเองมากกว่าองค์กร
4. คนมักต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
5. คนมักโง่ และหลอกลาย
6. ผลการมองธรรมชาติของมนุษย์เช่นนี้ การบริหารจัดการจึงเน้นการใช้เงิน วัตถุ เป็นเครื่องล่อใจ เน้นการควบคุม การสั่งการ เป็นต้น

ทฤษฎี Y (The integration of Individual and Organization Goal) ทฤษฎีข้อนี้เกิดจากข้อสมมติฐานดังนี้

1. คนจะให้ความร่วมมือ สนับสนุน รับผิดชอบ ขยัน
2. คนไม่เกียจคร้านและไว้วางใจได้
3. คนมีความคิดริเริ่มทำงานถ้าได้รับการจูงใจอย่างถูกต้อง
4. คนมักจะพัฒนาวิธีการทำงาน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

4. ทฤษฎี อุชิ (Ouchi) ชาวญี่ปุ่นได้เสนอ ทฤษฎี Z (Z Theory) (William G. Ouchi) ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัย Ucla (I of California Los Angeles) ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี x, y เข้าด้วยกัน แนวความคิดก็คือ องค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระ และมีความต้องการหน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องปรับเป้าหมายขององค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลในองค์กร

การบริหารตามวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle)

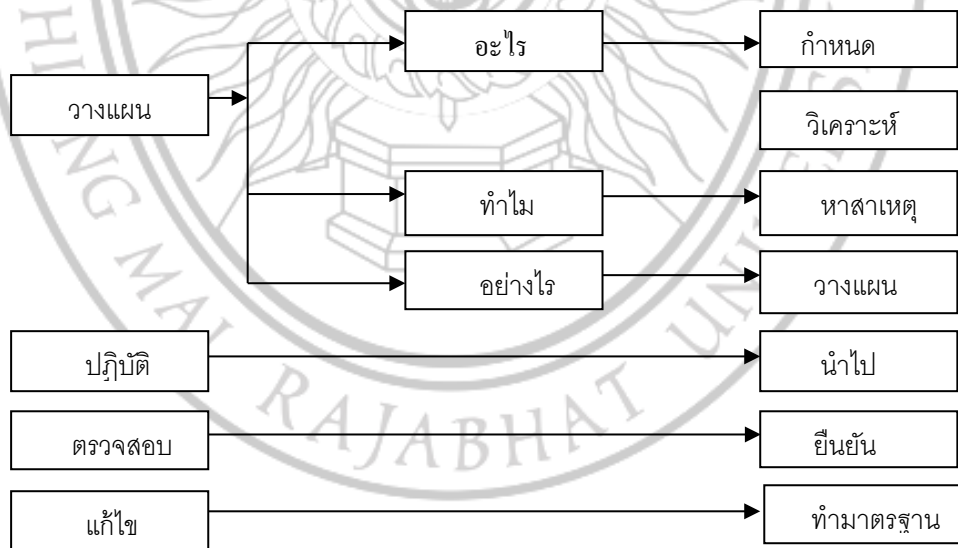
วงจรเดมมิ่งหรือวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ย่อมาจาก Plan-Do-Check-Act แปลว่า วางแผน – ปฏิบัติ – ตรวจสอบ – ปรับปรุง เป็นวงจรที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยตรง วงจรเดมมิ่ง สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2542, 180 - 190) กล่าวว่าแนวคิดของวงจรนี้ ดร.วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ท เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรกในปี ค.ศ. 1939 และ ดร.เอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง เป็นผู้นำมาเผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี ค.ศ. 1950 จนเป็นที่เผยแพร่หลายในชื่อ วัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือวงจรคุณภาพ หรือวัฏจักรแห่งการบริหารคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan – P)

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do – D)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check – C)

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง (ACT – A)

ภาพที่ 2.1. กระบวนการของ PDCA

ที่มา : สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (อ้างอิงใน สุรัตน์ สุทธิชีชาวล , 2555, 24)

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาโดยละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (DO) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ คือ

1. การวางแผนการกำหนดการ

1.1 การแยกแยะกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ

1.2 กำหนดเวลาที่ต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง

1.3 การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ

2. การจัดแบบเมทริกซ์ (Matrix Management) การจัดแบบนี้ สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาได้และเป็นวิธีช่วยประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ

3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

3.1 ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ

3.2 ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม

3.3 พัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือกัน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ทำให้รู้สภาพการของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผนซึ่งประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

2. รวบรวมข้อมูล

3. พิจารณากระบวนการทำงานเป็นตอน ๆ เพื่อแสดงจำนวนและคุณภาพของผลงานที่ได้รับแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้

4. การรายงาน จัดแสดงผลการประเมินรวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว โดยรายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์ และรายงานแบบย่ออย่างไม่เป็นทางการ

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดความบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติตามแก้ไขปัญหตามลักษณะที่ค้นพบ ดังนี้ ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกันเพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีกในการแก้ปัญหาเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้

1. การย้ายนโยบาย
2. การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน
3. การประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน

จึงสรุปได้ว่า การบริหารงานด้วยวงจรเดมมิง (Deming Cycle) เป็นกระบวนการบริหารคุณภาพที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กรหรือหน่วยงาน และเพื่อให้องค์กรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานด้วยกระบวนการวงจรเดมมิง จะต้องประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การวางแผน การวางแผน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกสุด ของกระบวนการ PDCA เพราะทุกกระบวนการของวงจรเดมมิงเป็นผลที่ต่อเนื่องมาจากแผนทั้งสิ้น ถ้าในขั้นตอนการวางแผนทำได้ไม่ดีย่อมจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการอื่น ๆ ที่ตามมา แต่ในทางกลับกันถ้ามีการวางแผนที่ดี กิจกรรมต่าง ๆ ก็สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สุจริต คุณชนกุลวงศ์ (2543, 20) กล่าวเกี่ยวกับการวางแผนว่า ในการวางแผนควรกำหนดวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อตรวจสอบว่าแผนดังกล่าวมีการวางแผนที่ดีและมีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง

ความหมายของการวางแผน มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและทัศนะในการวางแผนไว้ ดังนี้

สุรพันธ์ ยันต์ทอง (2533, 105) กล่าวว่า การวางแผนมีความหมาย 3 ลักษณะคือ

1. การแสดงความตั้งใจอย่างกว้าง ๆ
2. การเตรียมการร่างแผนผัง ซึ่งแสดงสัดส่วนและความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ของอาคารและเครื่องจักร

3. การทำโครงร่างออกแบบหรือวางวิธีการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ส่วนเอกซัย กี่สุขพันธ์ (2538, 35) กล่าวว่า การวางแผนคือ การเตรียมการไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้บริหารมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงาน หรือจะทำอะไรบางอย่างในอนาคต การวางแผนจึงเป็นการตัดสินใจของผู้บริหารในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ จะทำอะไร (What to do) ทำอย่างไร (How to do) ทำเมื่อใด (When to do) ให้ใครทำ (Who is to do) ต้องการทรัพยากรอะไร (What is Needed to do it)

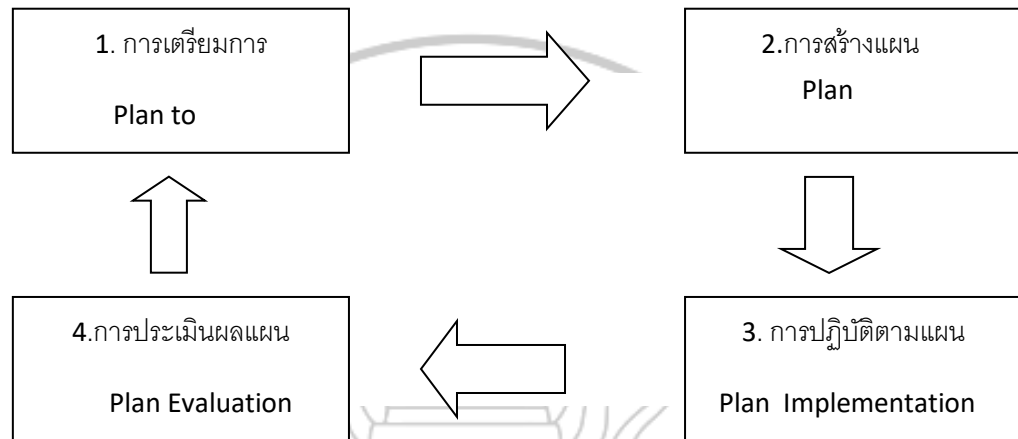
สำหรับ เสนาะ ดิยาวี (2544, 83) ให้ความหมายว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการว่าจะทำอย่างไร ให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น เป็นกระบวนการในการเผชิญหน้ากับความไม่แน่นอน โดยการกำหนดการกระทำขึ้นล่วงหน้าเพื่อให้ได้ผลตามที่กำหนดไว้ การวางแผนจะเกี่ยวข้องกัน 2 อย่างคือ จุดหมายปลายทางกับวิธีการเพื่อให้ถึงจุดหมายปลายทางจะทำอะไรสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สุจริต คุณชนกุลวงศ์ (2543, 20) กล่าวเกี่ยวกับการวางแผนว่า ในการวางแผนควรกำหนดวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อตรวจสอบว่าแผนดังกล่าวมีการวางแผนที่ดีและมีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, 17) กล่าวว่า การวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

จากความหมายที่กล่าวมา จึงสรุปได้ว่า การวางแผน หมายถึง การปฏิบัติที่เกี่ยวกับการประชุมเตรียมการ การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค การกำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และวิธีการ การจัดสรรงบประมาณ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

กระบวนการวางแผน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538, 35 – 39) กล่าวว่า กระบวนการวางแผนสามารถแสดงดังแผนภาพประกอบ

ภาพที่ 2.3 กระบวนการวางแผน

ที่มา : เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2538, 36

จากแผนภาพอธิบายได้ดังนี้

ดังนี้

1. การเตรียมการ หมายถึง การเตรียมการก่อนการวางแผนซึ่งมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ
 - 1.1 นโยบาย และเป้าหมายขององค์กรต้องการอะไร
 - 1.2 วิเคราะห์สภาพการปัจจุบัน งานในหน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนความพร้อมในการทำงาน
 - 1.3 วัตถุประสงค์และความต้องการสอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายขององค์กรหรือไม่
 - 1.4 สภาพแวดล้อมปัจจุบัน และโอกาสเอื้ออำนวยให้มากน้อยเพียงใด
 - 1.5 ผลสำเร็จที่ต้องการภายในระยะเวลาที่กำหนด
 - 1.6 ข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการ บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนมีใครบ้าง

2. การสร้างแผน หมายถึง การกำหนดแผนที่ต้องการขึ้นมาให้ชัดเจนมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติดังนี้

2.1 มาตรฐานหรือคุณภาพงานที่ต้องปฏิบัติ

2.2 มีทางเลือกหรือกิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามต้องการ

2.3 อุปสรรค/ข้อจำกัดที่จะเกิดขึ้นและวิธีการแก้ไขอุปสรรคหรือข้อจำกัดนั้นๆ

2.4 ตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกหรือกิจกรรมที่คิดว่าดีที่สุดและเหมาะสมกับ

สถานการณ์

2.5 กำหนดขั้นตอนของการปฏิบัติงาน

2.6 ทรัพยากรที่ต้องการเพื่อสนับสนุนการทำงานมีอะไรบ้าง

2.7 เขียนแผนให้ชัดเจน โดยมีการกำหนดช่วงระยะเวลาเริ่มต้นสิ้นสุดและ
ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม

3. การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การนำแผนที่สร้างขึ้นไปสู่การปฏิบัติมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติดังนี้

3.1 กำหนดที่จะรับผิดชอบในการปฏิบัติและการควบคุมงานแต่ละส่วน

3.2 ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแผนก่อนที่
จะมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบไปปฏิบัติ

3.3 จัดสรรทรัพยากรสนับสนุน การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

3.4 กำหนดรูปแบบความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยงานอื่น หรือบุคคล
ที่เกี่ยวข้องกับแผน

3.5 การนิเทศงาน ช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงาน

3.6 การควบคุมกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะใช้เทคนิค พีพีบีเอส,
เพิร์ท / ซีพีเอ็ม (PPBS, PERT / CPM) หรือ แกนต์ชาร์ท (Gantt Chart) ช่วยในการควบคุมก็ได้

4. การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานว่าได้บรรลุเป้าหมายหรือ
วัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ การประเมินผลแผนนี้ เป็นการประเมินผลเพื่อกลับไปยังขั้นตอนที่ 1
ของกระบวนการวางแผนนั่นเอง สำหรับกิจกรรมที่ต้องการปฏิบัติมีดังนี้

4.1 ผลการปฏิบัติงานได้ตามที่ต้องการมากน้อยเพียงใด

4.2 ปัญหาและอุปสรรคที่พบ

4.3 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน

4.4 สมควรที่จะมีการทบทวนแผน ปรับแผนหรือไม่

การปฏิบัติตามแผน

การปฏิบัติตามแผนเป็นขั้นตอนที่มีผลต่อเนื่องมาจากการวางแผน กล่าวคือ ขั้นตอนนี้เป็นการนำแผนมาปฏิบัติจริง เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ได้มีการวางแผนไว้ให้มากที่สุด โดยอยู่ภายใต้กรอบของกิจกรรมของแผนที่ได้เลือกไว้แล้ว ดังที่อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์ (2543, 466) กล่าวว่า หลังจากได้ดำเนินการวางแผนขั้นต่าง ๆ แล้ว ขั้นต่อไป จะเป็นการปฏิบัติตามแผน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สาเหตุของแต่ละสาเหตุและวิธีการแก้ไขปรับปรุงงานที่เลือกมาปฏิบัติ ซึ่งถ้าถ้าเป็นงานที่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาของสาเหตุด้วยกลุ่มเองก็ลงมือปฏิบัติหาก ไปเกี่ยวกับหลายหน่วยงานก็แจ้งให้ผู้บริหารดำเนินการสั่งการให้หน่วยงานนั้น ร่วมมือแก้ไขประสานงานกันไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการปฏิบัติตามแผน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528, 5 – 6) อธิบายความหมายของการปฏิบัติตามแผนไว้ว่า หมายถึง การดำเนินการที่ประกอบด้วย การควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศ เป็นกิจกรรมที่ต้องกำหนดผู้ปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน เป็นระบบซึ่งผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องปฏิบัติอย่างจริงจังตามที่กำหนด แต่สงัด อุทรานนท์ (2530, 90 – 91) ให้ความหมายของการปฏิบัติตามแผนในลักษณะของการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติมี 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับ
2. ปฏิบัติให้เสร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง
3. ปฏิบัติงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

สุจริต คุณชนกกุลวงศ์ (2543, 21) ให้ความหมายการปฏิบัติตามแผนในลักษณะของความมั่นใจของผู้คุมงานที่มีต่อผู้ปฏิบัติงาน ว่าหลังจากจบการวางแผนแล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงาน ขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

1. สร้างความมั่นใจว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินงาน ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้

2. ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผน รับรู้เนื้อหาในแผนอย่างถ่องแท้

3. จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน

4. จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนด และเมื่อต้องการ

สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับ การมอบหมายงาน การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การควบคุมงานที่กำหนดไว้ในแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

กระบวนการของการปฏิบัติตามแผน

กรมสามัญศึกษา (2522, 10 – 12) เสนอว่าการปฏิบัติตามแผนเป็นการดำเนินงานเป็นขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย

1. การแจ้งนโยบาย

2. การตั้งคณะกรรมการ

3. การสำรวจความต้องการจำเป็น

4. การวางแผน

5. การให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติ

6. การดำเนินงาน

7. การสนับสนุน เสริมกำลัง

8. การประเมินผลการประเมินงาน

9. การปรับปรุงแก้ไข

ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, 28 – 29) ได้เสนอขั้นตอนในการปฏิบัติตามแผนไว้สอดคล้องกันว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข
2. จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. กำกับติดตาม ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน
4. ให้การนิเทศ

จากแนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานตามแผนของทั้งสองสถาบัน สรุปได้ว่าผู้บริหารเป็นกลไกที่สำคัญ ซึ่งจะเห็นได้จากในระหว่างการปฏิบัติงานผู้บริหาร ต้องมีการส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตาม ตลอดจนให้การนิเทศ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายตามแผนที่ได้วางไว้

การปฏิบัติ ขั้นตอนการปฏิบัติ คือการลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ในระหว่างการปฏิบัติต้องตรวจสอบด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับการประสานงานหรือ สื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ

การตรวจสอบ การตรวจสอบนับเป็นขั้นตอนที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติได้รู้ว่า ในการปฏิบัติงานตามแผนสามารถบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงหรือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ซึ่งจะเห็นได้จากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, 29) กล่าวว่า การตรวจสอบประเมินผล เป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา

เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่า บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง

สุจริต คุณชนกุตวงศ์ (2543, 21) กล่าวว่า เมื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผน ควรมีการประเมิน 2 ด้านอย่างเป็นอิสระต่อกัน

1. มีการดำเนินงานตามแผนอย่างถูกต้องหรือไม่
2. เนื้อหาของแผนมีสาระเพียงพอหรือไม่

ถ้าวัตถุประสงค์ของงานไม่บรรลุ แสดงว่า สภาพเงื่อนไขไม่เป็นไปตามข้อ 1 หรือข้อ 2 หรือทั้งสองข้อเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องพิจารณาว่าอยู่ในกรณีใดเพราะการแก้ไขที่ต้องการในแต่ละข้อ จะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง จากแนวคิดทั้งสองแนวคิดจะเห็นได้ว่า หลังการปฏิบัติงานจะต้องมีการ ประเมินผลเพื่อเป็นการตรวจสอบให้ทราบถึงผลของการปฏิบัติงานนั้นๆ ดังที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2530, 90 – 118) อธิบายว่า การประเมินผล คือ ขั้นตอนในการ ติดตามตรวจสอบว่าการตัดสินใจที่ได้กระทำไปนั้น ได้ผลตามที่ได้คาดหมายไว้หรือไม่ และการ ประเมินผลคืองานในขั้นสุดท้าย เป็นการวัดหรือตรวจสอบเพื่อประเมินการดำเนินงานตามที่ได้ กำหนดไว้ในแผน สอดคล้องกับภิญโญ สาร (2526, 67) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การ ตรวจสอบผลงานทุกระยะ จะได้ทราบผลการปฏิบัติงานและปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางแก้ไข และหมายถึงการประเมินขั้นสุดท้ายนำไปเปรียบเทียบผลงานที่ได้กับเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อวางแผน ใหม่ในอนาคต และยังสอดคล้องกับแนวคิดของลาภ เพชรเรือง (2526, 29) อธิบายไว้ดังนี้ การ ตรวจสอบ หมายถึงการทำการกิจกรรม 2 ประการคือ

1. การตรวจสอบ ว่าหลังจากการแก้ปัญหาแล้วสภาพปัญหานั้นลดลงจนถึงเป้าหมายที่ วางไว้หรือไม่ ซึ่งมีวิธีการดังนี้

- 1.1 ตรวจสอบ หมายถึง หัวหน้าหน่วยหรือหัวหน้าแผนกให้คำแนะนำตามสภาพที่ ก้าวหน้าไป และให้คำแนะนำวิธีการระหว่างขั้นตอนของการดำเนินงาน

- 1.2 ตรวจสอบผลงาน หมายถึง การบันทึกผลงานเปรียบเทียบกับแผนที่กำหนดแล้ว รายงาน และตรวจสอบว่า ทำได้ตามแผนที่กำหนดหรือไม่

1.3 ตรวจสอบระหว่างดำเนินงาน โดยให้ผู้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินการด้วยตัวเอง

1.4 รับรองผลที่ได้ โดยบันทึกผลลัพธ์ที่ได้ลงในรายงานผลลัพธ์ของการดำเนินงาน แล้วนำเสนอผล ถ้าได้ผลดีมาก ควรประกาศเกียรติคุณ เพื่อเป็นการเสริมแรง

2. การควบคุม ภายหลังจากตรวจสอบให้ปฏิบัติตามขั้นตอน เพื่อหาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข แล้วให้ใช้เทคนิคการควบคุม โดยเก็บข้อมูลสภาพก่อนการแก้ปัญหาและเก็บข้อมูลสภาพหลังจากดำเนินการแก้ปัญหาแล้วเพื่อวิเคราะห์คุณภาพเชิงเปรียบเทียบว่า บรรลุเป้าหมายเพียงใด เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลนั้น ควรเป็นเครื่องมือประเภทเดียวกันทั้งก่อนและหลังการแก้ปัญหา การตัดสินใจผลการควบคุมการดำเนินงานสำคัญมากถ้าผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

2.1 ไม่บรรลุเป้าหมาย ให้นำไปปรับปรุงต่อไป

2.2 บรรลุเป้าหมาย ให้กำหนดมาตรฐานของงาน

การปรับปรุงแก้ไข เมื่อผ่านขั้นตอนการประเมินแล้ว สามารถนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน และนำผลที่ได้ไปตรวจสอบกับเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในแผนว่าเป็นอย่างไร ดังที่อดิสส์ พงษ์พูนผลศักดิ์ (2534, 467) กล่าวว่า ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข ในขั้นนี้เป็นผลการตรวจสอบว่า ถ้าได้ผลต่ำกว่าเป้าหมายให้รีบแก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นมาตรฐานงานในการปฏิบัติ เพื่อเสนอรายงานผลงานให้กลุ่มอื่นได้ทราบต่อไป แต่สุจริต คุณชนกหลวงศ์ (2543, 36) กล่าวถึงการปรับปรุงแก้ไขให้คำนึงถึงเนื้อหาของแผนด้วย ไม่ใช่แก้ไขเฉพาะวิธีการปฏิบัติงานอย่างเดียว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ในการปฏิบัติการแก้ไข มีความจำเป็นจะต้องแยกแยะอย่างชัดเจนในการกำจัดอาการและหาสาเหตุของการวางแผนที่ไม่ดีพอก่อน แล้วจึงปรับปรุงคุณภาพของการวางแผนและปรับปรุงเนื้อหาของแผนด้วย

นอกจากนี้ลาภ เพชรเรือง (2526, 31) ให้ทัศนะว่า การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเป็นกิจกรรมที่ต้องทำในกรณีที่ปรากฏว่าตรวจสอบแล้ว ผลงานไม่บรรลุหรือไม่สอดคล้องกับเป้าหมายก็ให้ปรับปรุงใหม่ วิธีการปรับปรุงใหม่ให้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ปรับปรุงการวางแผนใหม่
2. ลงมือปฏิบัติตามแผนที่ปรับปรุงใหม่

3. ตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานใหม่

4. ถ้ายังไม่บรรลุเป้าหมายจะต้องปรับปรุงใหม่ จนกว่าจะบรรลุเป้าหมายจึงกำหนดเป็น

มาตรฐาน

จากการศึกษาขั้นตอนหลักการบริหารงานในสถานศึกษาตามวงจรเดมมิ่ง สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งมีขั้นตอนการบริหาร 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการวางแผน (Plan: P) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและวิธีการที่จะนำมาปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย 2) ขั้นการปฏิบัติ (Do: D) หมายถึง การศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อลงมือปฏิบัติและรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ 3) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check: C) หมายถึง การตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน และ 4) ขั้นการปรับปรุง (Action: A) หมายถึง การทบทวนแผนงานเพื่อปรับปรุงระบบและวิธีการดำเนินการให้เหมาะสมซึ่งส่งผลให้การบริหารงานมีการจัดระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) พัฒนาขึ้นบนแนวคิดหลักสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย การทำงานของสมอง การเรียนรู้ และการเล่นของเด็ก โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้จึงถือ “การเล่น” อย่างมีจุดหมาย เป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็กว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ทั้งนี้ หลักสูตรฉบับนี้มีแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิต ซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาของเด็กแต่ละคนจะมีลำดับขั้นตอนลักษณะเดียวกัน แต่อัตราและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ อาจแตกต่างกันได้ ขั้นตอนแรก ๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมองและกระบวนการทำงานของสมองส่วนหน้า เด็กวัย 3 - 6 ปีเป็นช่วงเวลาทองของการพัฒนาทักษะสมองเพื่อจัดการชีวิตสู่ความสำเร็จ ดีที่สุดชีวิต

เพราะสมองเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาก เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อไดยิ่งได้รับการกระตุ้นมาก การเชื่อมต่อกันระหว่างเซลล์สมองและความสามารถทางการคิดจะยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น ทักษะสมองเพื่อจัดการชีวิตสู่ความสำเร็จ เป็นกระบวนการทางความคิด (Mental Process) ในสมองส่วนหน้าที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำ เช่น การตั้งใจคิด ไตร่ตรอง การควบคุมอารมณ์ การยืดหยุ่นทางความคิด การตั้งเป้าหมาย วางแผน ความมุ่งมั่น การจดจำและเรียกใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดลำดับความสำคัญของเรื่องต่างๆ และการทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นเป็นตอนจนบรรลุความสำเร็จ ซึ่งเป็นทักษะที่มนุษย์เราทุกคนต้องใช้ มีความสำคัญยิ่งต่อทั้งความสำเร็จในการเรียน การทำงาน รวมทั้งการมีชีวิตครอบครัว

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และการเล่นของเด็ก การเรียนรู้ของมนุษย์เรามีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง และการเรียนรู้จะเป็นไปได้ดี ถ้าผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว มีโอกาสคิดริเริ่มตามความต้องการและความสนใจของตนเอง รวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระ อบอุ่นและปลอดภัย ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และเนื่องจากการเรียนรู้เป็นพื้นฐานของพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น ทั้งคนเราเรียนรู้มาตั้งแต่เกิดตามธรรมชาติก่อนที่จะมาเข้าสถานศึกษาการจัดทำหลักสูตรจึงยึดแนวคิดที่จะให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเอง ในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระ เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้จึงถือ “การเล่น” อย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก การเล่นอย่างมีจุดมุ่งหมายเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วย จากการเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์ และแสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเองการเล่นช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้น เด็กควรมีโอกาสเล่น ปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อมรอบตัว และเลือกกิจกรรมการเล่นด้วยตนเอง

4. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยาก กลายเป็นรูปธรรมที่เด็ก

เข้าใจและเรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง การใช้สื่อการเรียนรู้ ต้องปลอดภัยต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ และความต้องการของเด็กที่หลากหลาย สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท 2 มิติ และ/หรือ 3 มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อเพื่อพัฒนาเด็ก ในด้านต่าง ๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้ สื่อต้องเอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยต้อง เริ่มต้น

5. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการเด็ก การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการจัดประสบการณ์ทุกขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การประเมินพฤติกรรมของเด็กก่อนการจัดประสบการณ์ การประเมินพฤติกรรมเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินพฤติกรรมเด็กเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ พฤติกรรมการเรียนรู้และพัฒนาด้านต่าง ๆ ของเด็กที่ได้รับการประเมินนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ผู้สอนวางแผนและออกแบบไว้ การประเมินพัฒนาการจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบรรลุตามเป้าหมายเพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาเด็กต่อไป สถานศึกษาควรมีกระบวนการประเมินพัฒนาการและการจัดการอย่างเป็นระบบสรุปผลการประเมินพัฒนาการที่ตรงตามความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมที่แท้จริงของเด็กสอดคล้องตามหลักการประเมินพัฒนาการ รวมทั้งสะท้อนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา มีดังนี้

5.1 หลักการสำคัญของการดำเนินการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยควรคำนึงถึงหลักสำคัญของการดำเนินงานการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี ดังนี้

5.1.1 ผู้สอนเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

5.1.2 การประเมินพัฒนาการ มีจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็กและสรุปผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก

5.1.3 การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

5.1.4 การประเมินพัฒนาการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถประเมินพัฒนาการเด็กได้อย่างรอบด้านสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งระดับอายุของเด็ก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรมและเชื่อถือได้

5.1.5 การประเมินพัฒนาการพิจารณาจากพัฒนาการตามวัยของเด็ก การสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรม ควบคู่ไปในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับอายุ และรูปแบบการจัดการศึกษา และต้องดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่อง

5.1.6 การประเมินพัฒนาการต้องเปิด โอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ

5.1.7 สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา เช่น แบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินและรายงานผลพัฒนาการและสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน เพื่อเป็นการสื่อสารข้อมูลการพัฒนาการเด็กระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

5.2 ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดเป้าหมายคุณภาพของเด็กปฐมวัยเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นคุณภาพลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นตัวเด็กเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คุณลักษณะที่ระบุไว้ในมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพมาตรฐานที่พึงประสงค์กำหนด ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย แนวคิดดังกล่าวอยู่บนฐานความเชื่อที่ว่าเด็กทุกคนสามารถพัฒนาอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมได้ ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการประกอบด้วย

5.2.1 สิ่งที่จะประเมิน

5.2.2 วิธีและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

5.2.3 เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

5.3 สิ่งที่จะประเมิน การประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี มีเป้าหมายสำคัญคือ มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 12 ข้อ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
 - มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
 2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
 - มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
 - มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
 3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
 - มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
 - มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
 - มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
 - มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย
- สิ่งที่ประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละด้าน มีดังนี้
- ด้านร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินการมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ สุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การรู้จักรักษาความปลอดภัย การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การเล่น และการออกกำลังกาย และการใช้มืออย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน
 - ด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความสนใจ/ความสามารถ/และมีความสุขในการทำงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ความรับผิดชอบในการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริตและรู้สึกถูกผิด ความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน ตลอดจนการประหยัคอดออม และพอเพียง

ด้านสังคม ประกอบด้วย การประเมินความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การระวังภัยจากคนแปลกหน้า และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีสัมมาคารวะและมารยาทตามวัฒนธรรมไทย รักษาความเป็นไทย การยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ด้านสติปัญญา ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสามารถในการอ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คิดเชิงเหตุผล คิดรวบยอด การเล่น/การทำงานศิลปะ/การแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้

5.4 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ การประเมินพัฒนาการเด็กแต่ละครั้งควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัยมีด้วยกันหลายวิธี ดังต่อไปนี้

1.) การสังเกตและการบันทึก การสังเกตมีอยู่ 2 แบบคือ การสังเกตอย่างมีระบบ ได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่ตั้งไว้ และอีกแบบหนึ่งคือ การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นและผู้สอนจดบันทึกไว้การสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก เมื่อมีการสังเกตก็ต้องมีการบันทึก ผู้สอนควรทราบว่าบันทึกอะไรการบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกตและการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่ายๆคือ

แบบบันทึกพฤติกรรม ใช้บันทึกเหตุการณ์เฉพาะอย่างโดยบรรยายพฤติกรรมเด็ก ผู้บันทึกต้องบันทึกวัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปี ที่ทำการบันทึกแต่ละครั้ง

การบันทึกรายวัน เป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน ถ้าหากบันทึกในรูปแบบของการบรรยายก็มักจะเน้นเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวันคือ การชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคลช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลมากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ยังช่วยชี้ให้เห็นข้อเสียของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี แบบสำรวจรายการ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียด

2.) การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็น และพัฒนาการด้านภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน

3.) การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระจะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กแต่ละคนและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ ผู้สอนควรปฏิบัติ ดังนี้

- 1.) กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- 2.) กำหนดคำถาม/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลาย ไม่ผิด/ถูก

การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์

- 1.) ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง
 - 2.) ผู้สอนควรสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด
 - 3.) ผู้สอนควรเปิดโอกาสเวลาให้เด็กมีโอกาสคิดและตอบคำถามอย่างอิสระ
 - 4.) ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน 10-20 นาที
- 4.) การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (Portfolio) ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ รวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน แสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมเครื่องมืออื่น ๆ เช่น แบบสอบถาม ผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสุขภาพอนามัยและแบบบันทึกอื่น ๆ เอาไว้ในแฟ้มผลงาน เพื่อผู้สอนจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผลถ่วงน้ำหนักหรือรวบรวมนำไปโดยไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอนและไม่มีการนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุงการสอนของผู้สอน ดังนั้นจึงเป็นแต่การสะสมผลงานเท่านั้น เช่น แฟ้มผลงานขีดเขียน งานศิลปะ จะเป็นเพียงแต่แฟ้มผลงานที่ไม่มีการประเมิน แฟ้มผลงานนี้จะเป็นเครื่องมือการประเมินต่อเนื่องเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการบ่งบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และเป็นการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องที่สร้างสรรค์โดยผู้สอนและเด็ก

ผู้สอนสามารถใช้แฟ้มผลงานอย่างมีคุณค่าสื่อสารกับผู้ปกครองเพราะการเก็บผลงานเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในแฟ้มผลงานเป็นข้อมูลให้ผู้ปกครองสามารถเปรียบเทียบความก้าวหน้าที่ลูกของตนมีเพิ่มขึ้น จากผลงานชิ้นแรกกับชิ้นต่อมาข้อมูลในแฟ้มผลงานประกอบด้วย ตัวอย่างผลงานการเขียน การอ่าน และข้อมูลบางประการของเด็กที่ผู้สอนเป็นผู้บันทึก เช่นจำนวนเล่มของหนังสือที่เด็กอ่าน ความถี่ของการเลือกอ่านที่มุมหนังสือในช่วงเวลาเลือกเสรี การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ ทักษะคิด เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนภาพของความพร้อมในเด็กแต่ละคนได้ชัดเจนกว่าการประเมินโดยการให้เกรด ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงที่มาของการเลือกชิ้นงานแต่ละชิ้นงานที่สะสมในแฟ้มผลงาน เช่น เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลาที่เลือกชิ้นงานนั้น เป็นชิ้นงานที่แสดงความต่อเนื่องของงาน โครงการ เป็นต้น ผู้สอนควรเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในการคัดสรรชิ้นงานที่บรรจุลงในแฟ้มผลงานของเด็ก

5.) การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม วิธีการใช้กราฟมีขั้นตอน ดังนี้

เมื่อชั่งน้ำหนักเด็กแล้ว นำน้ำหนักมาจุดเครื่องหมายกากบาทลงบนกราฟ และอ่านการเจริญเติบโตของเด็ก โดยดูเครื่องหมายกากบาทว่าอยู่ในแถบสีใด อ่านข้อความบนแถบสีนั้น ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการเป็น ๓ กลุ่มคือ น้ำหนักที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ น้ำหนักมากเกินเกณฑ์ น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ข้อควรระวังสำหรับผู้ปกครองและผู้สอนคือ ควรดูแลน้ำหนักเด็กอย่างให้แบ่งเบนออกจากเส้นประเมิน มิเช่นนั้นเด็กมีโอกาสน้ำหนักมากเกินเกณฑ์หรือน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ได้

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

1.) เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนช่วงครึ่งหลังของขวบปีแรก น้ำหนักเด็กจะขึ้นช้า เนื่องจากหิวเล่นมากขึ้นและความอยากอาหารลดลง

ร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก

2.) ภาวะโภชนาการเป็นตัวสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว

3.) กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ย ลูกอาจเตี้ยและพวกนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

การตรวจสุขภาพอนามัย เป็นตัวชี้วัดคุณภาพของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาดสิ่งปกติดังกล่าวที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก ซึ่งจะประเมินสุขภาพอนามัย 9 รายการคือ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า

5.5 เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ การสร้างเกณฑ์หรือพัฒนาเกณฑ์หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรให้ความสนใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.) การวางแผนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น จะสังเกตเด็กคนใดบ้างในแต่ละวัน กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตให้ชัดเจน จัดทำตารางกำหนดการสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ผู้สอนต้องเลือกสรรพฤติกรรมที่ตรงกับระดับพัฒนาการของเด็กคนนั้นจริง ๆ

2.) ในกรณีที่ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนอาจเลือกสังเกตเฉพาะเด็กที่ทำได้ดีแล้วและเด็กที่ยังทำไม่ได้ ส่วนเด็กปานกลางให้ถือว่าทำได้ดีไปตามกิจกรรม

3.) ผู้สอนต้องสังเกตจากพฤติกรรม คำพูด การปฏิบัติตามขั้นตอนในระหว่างทำงานหรือกิจกรรม และคุณภาพของผลงาน ร่องรอยที่นำมาใช้พิจารณาตัดสินผลของการทำงานหรือการปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น

3.1) เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมหรือทำงาน ถ้าเด็กไม่ชอบ ไม่ชำนาญจะใช้เวลามาก มีท่าทางอึดอัด ไม่กล้า ไม่เต็มใจทำงาน

3.2) ความต่อเนื่อง ถ้าเด็กยังมีการหยุดชะงัก ลังเล ทำงานไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม

3.3) ความสัมพันธ์ ถ้าการทำงานหรือปฏิบัตินั้น ๆ มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องไม่ราบรื่น ท่าทางมือและเท้าไม่สัมพันธ์กัน แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม ท่าที่แสดงออกจึงไม่สง่างาม

3.4) ความภูมิใจ ถ้าเด็กยังไม่ชื่นชม ก็จะทำงานเพียงให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ไม่มีความภูมิใจในการทำงาน ผลงานจึงไม่ประณีต

5.6 ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการเด็ก การให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในทิศทางหรือรูปแบบเดียวกัน สถานศึกษาสามารถให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่จะประเมิน เป็นระบบตัวเลข เช่น 1 หรือ 2 หรือ 3 หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี พอดี หรือ ควรส่งเสริม ตามที่สถานศึกษากำหนด ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 2.1 ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
3	ดี
2	พอใช้
1	ควรส่งเสริม

สถานศึกษาอาจกำหนดระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรม เป็น 3 ระดับ
ดังนี้

ตารางที่ 2.2 ระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรมเด็ก

ระดับคุณภาพ	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
1 หรือ ควรส่งเสริม	เด็กมีความลังเล ไม่แน่ใจ ไม่ยอมปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กยังไม่พร้อม ยังมั่นใจ และกลัวไม่ปลอดภัย ผู้สอนต้องช่วยหรือแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างหรือต้องคอยอยู่ใกล้ ๆ ค่อย ๆ ให้เด็กทำทีละขั้นตอนพร้อมต้องให้กำลังใจ
2 หรือ พอใช้	เด็กแสดงได้เอง แต่ยังไม่คล่อง เด็กกล้าทำมากขึ้นผู้สอนกระตุ้นน้อยลง ผู้สอนต้องคอยแก้ไขในบางครั้ง หรือคอยให้กำลังใจให้เด็กฝึกปฏิบัติมากขึ้น
3 หรือ ดี	เด็กแสดงได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่ว และภูมิใจ เด็กจะแสดงได้เองโดยไม่ต้องกระตุ้น มีความสัมพันธ์ที่ดี

5.7 การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษาไม่น้อยกว่า 180 วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนควรมีเวลาในการพัฒนาเด็กและเติมเต็มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงพัฒนาการของเด็กต่อเนื่องมีการประเมินซ้ำพฤติกรรมนั้น ๆ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อภาคเรียน เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมินพฤติกรรมนั้น ๆ และนำผลไปเป็นข้อมูลในการสรุปการประเมินสภาพที่พึงประสงค์ของเด็ก

ในแต่ละสภาพที่ฟังประสงค์ นำไปสรุปการประเมินตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่ฟังประสงค์ตามลำดับ

อนึ่ง การสรุประดับคุณภาพของการประเมินพัฒนาการเด็ก วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและสะดวกไม่ยุ่งยากสำหรับผู้สอน คือการใช้ฐานนิยม (Mode) ในบางครั้งพฤติกรรม หรือสภาพที่ฟังประสงค์หรือตัวบ่งชี้มีมากกว่า 1 ฐานนิยม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า 1 ระดับ สถานศึกษาอาจตัดสินใจสรุปผลการประเมินพัฒนาการบนพื้นฐานหลักพัฒนาการและการเตรียมความพร้อม หากเป็นภาคเรียนที่ 1 สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กให้พร้อมมากขึ้น หากเป็นภาคเรียนที่ 2 สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพสูงกว่าเพื่อตัดสินใจและการส่งต่อเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น

5.8 การเลื่อนชั้นอนุบาลและเกณฑ์การจบการศึกษาระดับปฐมวัย เมื่อสิ้นปีการศึกษาเด็กจะได้รับการเลื่อนชั้น โดยเด็กต้องได้รับการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่ฟังประสงค์ทั้ง 12 ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อพัฒนาให้กับเด็กในระดับสูงขึ้นไป และเนื่องจากการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่เน้นเป็นการศึกษาภาคบังคับ จึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์การจบชั้นอนุบาล การเทียบโอนการเรียน และเกณฑ์การเรียนซ้ำชั้น และหากเด็กมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหา และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่งเสริมตำบล นักจิตวิทยา เป็นต้น เข้าร่วมดำเนินงานแก้ปัญหาได้

อย่างไรก็ตาม ทักษะที่นำไปสู่ความพร้อมในการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ควรพิจารณามีทักษะดังนี้

1. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่ ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมได้ด้วยตนเอง แต่งกายได้เอง เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จและช่วยทำความสะอาด รู้จักร้องขอให้ช่วยเมื่อจำเป็น
2. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ วิ่งได้อย่างราบรื่น วิ่งก้าวกระโดดได้ กระดัดยสองขาพ้นจากพื้น ถือจับ ขว้าง กระดอนลูกบอลได้
3. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ใช้มือหยิบจับอุปกรณ์วาดภาพและเขียน วาดภาพคนมีแขน ขา และส่วนต่างๆของร่างกาย ตัดตามรอยเส้นและรูปต่าง ๆ เขียนตามแบบอย่างได้
4. ทักษะภาษาการรู้หนังสือ ได้แก่ พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฟังและปฏิบัติตามคำชี้แจงง่ายๆ ฟังเรื่องราวและคำคล้องจองต่างๆอย่างสนใจ เข้าร่วมฟังสนทนาอภิปรายในเรื่องต่างๆ รู้จักผลัดกันพูดโต้ตอบ เล่าเรื่องและทบทวนเรื่องราวหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์เล่า

เนื่องจากหนังสือภาพอย่างเป็นเหตุเป็นผล อ่านหรือจดจำคำบางคำที่มีความหมายต่อตนเอง เขียนชื่อตนเองได้ เขียนคำที่มีความหมายต่อตนเอง

5. ทักษะการคิด ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดและให้เหตุผลได้ จดจำภาพและวัสดุที่เหมือนและต่างกันได้ ใช้คำใหม่ ๆ ในการแสดงความคิด ความรู้สึก ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังเปรียบเทียบจำนวนของวัตถุ 2 กลุ่ม โดยใช้คำ “มากกว่า” “น้อยกว่า” “เท่ากัน” อธิบายเหตุการณ์หรือเวลา ตามลำดับอย่างถูกต้อง รู้จักเชื่อมโยงเวลากับกิจวัตรประจำวัน

6. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ ปรับตัวตามสภาพการณ์ ใช้คำพูดเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งนั่งได้นาน 5-10 นาที เพื่อฟังเรื่องราวหรือทำกิจกรรม ทำงานจนสำเร็จ ร่วมมือกับผู้อื่นและรู้จักผลัดกันเล่น ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อกังวลหรือตื่นเต้น หุุดเล่นและทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำได้ ภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง

5.9 การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินพัฒนาการ และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพที่แตกต่างไปตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้าน ที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 12 ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

5.10 บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประเมินพัฒนาการ การดำเนินงานประเมินพัฒนาการของสถานศึกษานั้น ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการและร่วมรับผิดชอบอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละขนาด ดังนี้

ตารางที่ 2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประเมินพัฒนาการ

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
ผู้สอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และแนวการปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย 2. วิเคราะห์และวางแผนการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้/กิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน 3. จัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ ประเมินพัฒนาการ และบันทึกผลการประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน 4. รวบรวมผลการประเมินพัฒนาการ แปลผลและสรุปผลการประเมินเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา 5. สรุปผลการประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียนลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น 6. จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน 7. เสนอผลการประเมินพัฒนาการต่อผู้บริหารสถานศึกษาลงนามอนุมัติ
ผู้บริหารสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดผู้รับผิดชอบงานประเมินพัฒนาการตามหลักสูตร และวางแผนทางปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย 2. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้การดำเนินการประเมินพัฒนาการให้บรรลุเป้าหมาย 3. นำผลการประเมินพัฒนาการไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย
พ่อแม่ ผู้ปกครอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความร่วมมือกับผู้สอนในการประเมินพฤติกรรมของเด็กที่สังเกตได้จากที่บ้านเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแปลผลที่เที่ยงตรงของผู้สอน 2. รับทราบผลการประเมินของเด็กและสะท้อนให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กในปกครองของตนเอง 3. ร่วมกับผู้สอนในการจัดประสบการณ์หรือเป็นวิทยากรท้องถิ่น

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
คณะกรรมการ สถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน	1. ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและแนวปฏิบัติในการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2. รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อการประกันคุณภาพภายใน
สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา	1. ส่งเสริมการจัดทำเอกสารหลักฐานว่าด้วยการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา 2. ส่งเสริมให้ผู้สอนในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในแนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิควิธีการประเมินพัฒนาการในรูปแบบต่างๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง 3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ 4. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการและการจัดทำเอกสารหลักฐาน 5. จัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กที่ดำเนินการ โดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดและให้ความร่วมมือในการประเมินพัฒนาการระดับประเทศ

6. แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ หรือแวดล้อมตัวเด็กทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไป หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ถือว่าผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าวัฒนธรรมและสังคมที่แวดล้อมตัวเด็ก เพราะเด็กได้รับอิทธิพลจากการปฏิบัติตามประเพณีมรดก และความรู้ของบรรพบุรุษ ค่านิยมและความเชื่อของบุคคลในครอบครัว และชุมชนของ ความเข้าใจและการยอมรับสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน เพื่อช่วยให้เด็กได้ได้รับการพัฒนา เกิดการเรียนรู้และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อและวัฒนธรรม

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม ตั้งแต่แรกเกิด ถึง 6 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองครอบครัว และสังคม

หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมหลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และการพักผ่อนเพียงพอ
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
5. สร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก ระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. หลักการจัดประสบการณ์

1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้หลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

1.5 ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

2.1 โรงเรียนจัดแนวทางการจัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการกิจกรรม 6 หลัก เป็นแนวทางหนึ่งในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะตัวของการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง และมีความสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ของสมอง คือ

กิจกรรมเสรี เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นกับสื่อและเครื่องเล่นหรือมุมประสบการณ์อย่างอิสระ โดยให้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็กทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ในมุมบ้าน มุมเสริมสวย มุมหนังสือ มุมบล็อก เครื่องเล่น สัมผัส มุมวิทยาศาสตร์ มุมเกมการศึกษา

กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการโดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีกปะ ตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์หรือวิธีการอื่น ๆ ที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ มาประกอบการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การทำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะช่วยให้เด็กเรียนรู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาการทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ

เช่น สนทนา อภิปราย เล่านิทาน สาธิตทดลอง ศึกษาออกสถานที่ เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจองประกอบท่าทาง

กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังเคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระโดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก สิ่งที่เด็กเล่น เช่น การควบคุมท่าทางการเดิน การวิ่งแข่ง การเล่นเกมกระดาน การเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์ เพื่อสร้างสมรรถนะให้พร้อมสำหรับการใช้งานในวัยถัดไป

กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาที่ง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียว หรือเล่นเป็นกลุ่มก็ได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต ถัดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ สี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่หรือระยะ เช่น เกมจับคู่ เกมแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ภาพตัดต่อ

2.2 แนวทางการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ในระดับปฐมวัย ดังนี้

2.2.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักสังเกต เปรียบเทียบ และรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล

2.2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักการค้นหาคำตอบจากการทดลองอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน

2.2.3 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดความเรียนรู้ที่มีความสุขและสนุกสนานกับการทดลอง

2.2.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับวัย มีนิสัยในการสังเกต การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา

2.2.5 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กฝึกทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อส่วนรวม

2.2.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักการเก็บบันทึกข้อมูลจากการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

2.2.7 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีระเบียบวินัยในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

2.2.8 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์

2.2.9 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์
 ในอนาคต

2.3 แนวทางการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรีระดับปฐมวัย ช่วงอายุ 3 - 6 ปี
 ให้มีสาระที่ควรเรียนรู้ 4 หมวดกิจกรรม คือ

2.3.1 หมวดกิจกรรมชีวิตประจำวัน (Practical Life)

2.3.2 หมวดกิจกรรมประสาทรับรู้ (The Sensorial)

2.3.3 หมวดกิจกรรมภาษา (Language)

2.3.4 หมวดกิจกรรมคณิตศาสตร์ (Mathematics)

กิจกรรมเสริมเรื่อง โลก ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ดนตรี
 กีฬาการเล่นในบริบทของท้องถิ่น

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การ
 ปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรใน
 ระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชนมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อ
 การพัฒนาคุณภาพของเด็ก

**1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบ
 สถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้**

1.1 ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัด
 การศึกษาปฐมวัย

1.2 คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยงอย่างเหมาะสมโดย
 คำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากร ดังนี้

1.2.1 มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษาการศึกษาปฐมวัย หรือผ่าน
 การอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.2.2 มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็นให้ความสำคัญกับตนเองกับ
 เด็กอย่างเสมอภาค

1.2.3 มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็ก
 ตามวัย

1.2.4 พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้

1.2.5 มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด

1.2.6 มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติ

ต่อเด็ก

1.2.7 มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของเด็ก และตัดสินใจปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผลด้วยความ เป็นธรรม

1.2.8 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์

1.3 ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และปฏิบัติการรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.4 ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

1.5 เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนด วิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ

1.6 สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.7 จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตร อย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

1.8 สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

1.9 นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

1.10 กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

1.11 กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

2. บทบาทผู้สอนปฐมวัย การพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรมีบทบาทหรือหน้าที่ ดังนี้

2.1 บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

2.1.1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเอง และผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

2.1.2 ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

2.1.3 กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

2.1.4 จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

2.1.5 สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

2.1.6 ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.7 ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

2.1.8 จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

2.2 บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

2.2.1 สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

2.2.2 ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

2.2.3 ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

2.2.4 ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

2.2.5 จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

2.2.6 ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.3 บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

2.3.1 นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

2.3.2 ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

2.3.3 จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

2.3.4 พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้มีวิสัยทัศน์และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

2.4 บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

2.4.1 ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

2.4.2 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่นหรือทำงาน และเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

2.4.3 ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

3. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกัน และพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

3.1 มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบกำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กกับผู้สอนและเด็ก

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก ตามศักยภาพ

3.3 เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

3.4 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

3.5 อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

3.6 ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง

3.7 เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

3.8 มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. บทบาทของชุมชน การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

4.1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมหรือชมรมผู้ปกครอง

4.2 มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา

4.3 เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

4.4 ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

4.5 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

4.6 ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

4.7 มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สรุปได้ว่าสาระสำคัญของหลักสูตรเมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย มีดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
2. สุขภาพจิตดี มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
3. มีทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับวัย ดำรงชีวิตประจำวัน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสมกับวัย

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551 , 68-81) กล่าวถึง การสอนแบบมอนเตสซอรี เป็นการสอนรูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมกับเด็ก ทั้งเด็กพิเศษและเด็กปกติ จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีแพทย์หญิงมาเรียน มอนเตสซอรี (Dr. Maria Montessori) เป็นผู้ริเริ่มจัดการเรียนการสอนแบบนี้ขึ้นมา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มอนเตสซอรี ได้ใช้วิธีการที่คิดขึ้นเองนี้ จนประสบผลสำเร็จ และได้พัฒนาวิธีการสอนต่อมาจนสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นวิธีการสอนสำหรับเด็กทั่ว ๆ ไป จุดหมายหลักของการสอนแบบมอนเตสซอรินั้น คือเด็กจะเรียนได้ดีที่สุด โดยการอนุญาตให้เด็กได้ค้นพบสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง การฝึกฝนทางด้านประสาทสัมผัสด้วยการทำงานด้วยมือ เป็นสิ่งสำคัญประการแรก ครูและผู้ปกครองไม่ควรบังคับให้เด็กทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ การให้รางวัลและการลงโทษควรต้องยกเลิกไป และระเบียบวินัยควรเกิดมาจากความเป็นอิสระของเด็ก และแรงผลักดันที่เด็กทำให้เกิดขึ้นเองจากตัวของเด็กเอง

แนวคิดพื้นฐาน มอนเตสซอรีเชื่อว่า เราสามารถสร้างสังคมที่ดีและก่อกำเนิดโลกขึ้นมาใหม่ได้โดยการให้การศึกษาที่ดีแก่เด็ก เพราะเด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้าซึ่งจะเป็นผู้สร้างสังคมใหม่เด็กแต่ละคนเป็นผู้ริเริ่มอนาคตใหม่ ดังนั้น เด็กทุกคนจึงเป็นอนาคตของเรา มอนเตสซอรีเชื่อว่า เราสามารถใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงสังคม และแก้ไขปัญหาปัจจุบันได้ เพราะฉะนั้น การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็ก เพราะการศึกษาเป็นหัวใจของการเปลี่ยนแปลง และมีพื้นฐานแนวคิดว่าการเรียนรู้ของเด็กต้องเกิดจากการเห็นอย่างเป็นรูปธรรม การสัมผัส การได้หยิบจับทดลองด้วยตนเองตามรูปแบบอย่างมีขั้นตอนและเป้าหมาย เด็กจะเรียนรู้อย่างเข้าใจจากการสัมผัส การใช้สมาธิและมีวินัยในตนเอง โดยมีอุปกรณ์เป็นสื่อการสอนที่สำคัญที่ทำให้เด็กพัฒนาความรู้และความคิดอย่างมีระบบ

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรีครูและนักเรียนร่วมกันเรียนรู้ดังนี้

เป็นผู้สาธิตครูต้องเตรียมอุปกรณ์และกิจกรรมต่างๆ ให้พร้อมสำหรับการเรียนของเด็ก เมื่อเปิดชั่วโมงเรียนครูต้องให้เด็กเลือกเล่นตามความสนใจ ถ้าสังเกตพบเด็กสนใจครูจะให้เด็กลองเล่นเองก่อน ถ้าครูสังเกตว่าเด็กรู้วิธีการ แต่หากครูสังเกตพบว่าเด็กไม่ทราบวิธีเล่นครูต้องสาธิตนำ ในบางกรณีถ้าครูพบว่าเด็กเลือกของเล่นสูงกว่าความสามารถ ครูต้องเปลี่ยนแปลงความสนใจเด็กแล้วจงใจให้เด็กเลือกอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ใหม่

เป็นผู้วินิจฉัยครูต้องแปลความหมายการแสดงออกของเด็กและเชื่อมโยงสู่การสอนเพื่อการเรียนรู้ในระหว่างการเล่นอุปกรณ์ ตามหลักของครุมนเดสซอร์รี่ ครูต้องมีความสามารถในการสังเกตเด็กทั้งด้านการคิด การกระทำและการพัฒนาของเด็ก โดยการดูอยู่ใกล้ๆ ครูต้องใช้สายตาในการประเมินความคิดเด็ก การพูดสนทนาตอบโต้ความต้องการและการก้าวเดินทางปัญญา แล้วแปลความหมายสิ่งที่เด็กต้องการ

เป็นผู้สนับสนุนการคิดแก้ปัญหา ระหว่างเด็กทำกิจกรรมการเรียนรู้ ถ้ามีปัญหาครูต้องแก้ไข ด้วยการสนับสนุนให้เด็กคิดแก้ปัญหา ด้วยคำถามหรือบางครั้งสาธิตให้เด็กดูใหม่ เพื่อให้เด็กได้คิดแล้วนำไปแก้ไขการกระทำของตนที่นำไปสู่การเรียนรู้และความสำเร็จ ในการเล่นกับชุดอุปกรณ์นั้น ๆ ในขณะที่เดียวกันครูต้องชักชวนให้เด็กชอบและสนุกกับชุดอุปกรณ์ด้วย

เป็นผู้ประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ชุดอุปกรณ์แต่ละชุดของมอนเดสซอร์รี่จะมีจุดประสงค์ของการเรียนรู้เฉพาะ การสังเกตของครูในขณะที่เด็กเรียนรู้จากอุปกรณ์ และการบันทึกความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กจะช่วยให้ครูทราบการเรียนรู้ของและสามารถรายงานผลความก้าวหน้าให้แก่ผู้ปกครองได้ทราบ

แนวคิดทฤษฎีการจัดประสบการณ์แบบมอนเดสซอร์รี่ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุปผา เรืองรอง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, (2554) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนแบบมอนเดสซอร์รี่ เป็นการนำวิธีการสอนเด็กที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาล่าช้าที่ประสบความสำเร็จมาใช้กับเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กจับต้องสื่อหรือเล่นอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เลือกเอง ทำให้เด็กเรียนรู้อย่างมีสมาธิและสร้างสรรค์ เด็กสามารถประสมคำ อ่านคำและฝึกเขียนหนังสือได้ด้วยตนเองตามความสนใจตั้งแต่อายุ 3-6 ปี การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการสอนแบบมอนเดสซอร์รี่ระดับปฐมวัยช่วงอายุ 3-6 ปี ให้มีสาระที่ควรเรียนรู้ 4 หมวดกิจกรรม คือ

1. หมวดกิจกรรมชีวิตประจำวัน (Practical Life)
2. หมวดกิจกรรมประสาทรับรู้ (The Sensorial)
3. หมวดกิจกรรมภาษา (Language)
4. หมวดกิจกรรมคณิตศาสตร์ (Mathematics)

กิจกรรมเสริมโลก ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี คนตรี กีฬา การละเล่นในบริบทของท้องถิ่น

การเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรีเกิดจากแนวคิดของมาเรีย มอนเตสซอรี (Maria Montessori) แพทย์หญิงชาวอิตาลีที่มีความเชื่อว่า “การให้การศึกษาแก่เด็กในวัยเริ่มต้น ไม่ใช่การนำความรู้ไปบอกเด็ก แต่ควรเป็นการปลูกฝังให้เด็กได้เจริญเติบโตไปตามความต้องการทางธรรมชาติของเขา” มอนเตสซอรีเริ่มต้นนำแนวการสอนนี้ไปใช้กับเด็กที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาล่าช้า โดยประดิษฐ์สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นหัวใจสำคัญในการเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง โดยเน้นการฝึกฝนทางด้านประสาทสัมผัสจับต้อง บิดหรือหมุนด้วยมือ เพื่อให้สมองทำหน้าที่ตอบสนองได้เด็ก ๆ จะได้เรียนรู้ความสำเร็จ ความล้มเหลว รู้จักแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตัวเอง เกิดแรงผลักดันที่เด็กทำให้เกิดขึ้นเอง และมีระเบียบวินัยที่เกิดจากความเป็นอิสระของเด็กโดยไม่จำเป็นต้องมีคำติชมของผู้ใหญ่ หรือการให้รางวัลและการลงโทษ มอนเตสซอรีประสบความสำเร็จอย่างยิ่งเมื่อเด็กที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาล่าช้าเหล่านั้นสามารถอ่าน เขียน สอบผ่านและเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ และยังใช้ได้ผลดีกับเด็กปกติอีกด้วย วิธีการสอนของมอนเตสซอรีจึงเป็นที่แพร่หลายไปทั่วโลก

การจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรีเป็นการจัดสภาพการเรียนรู้สำหรับเด็ก โดยมีครูเป็นผู้จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมือนบ้าน และเป็นผู้ให้การสนับสนุน ให้เสรีภาพแก่เด็ก ให้คำปรึกษาและกระตุ้นให้เด็กคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้ใช้จิตใจสัมผัสสิ่งแวดล้อม โดยครูคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการและความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ของเด็กและยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย การจัดการสอนแบบมอนเตสซอรีจะคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ จัดสิ่งแวดล้อมและอุปกรณ์ให้เด็กได้ฝึกทักษะกลไกผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า รู้จักควบคุมการทำงานด้วยตัวเอง เพราะมอนเตสซอรีเชื่อว่า เด็กคือ ผู้รู้ความต้องการของตนเองและมีความสามารถที่จะซึมซับการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมได้ หลักสูตรของมอนเตสซอรีสำหรับเด็กวัย 3-6 ขวบ ครอบคลุมการศึกษา 3 ด้านคือ ด้านทักษะกลไก (Motor Education) หรือกลุ่มประสบการณ์ชีวิต มีจุดประสงค์เพื่อฝึกการดูแลและจัดการสิ่งแวดล้อม การทำงานให้เสร็จสมบูรณ์ ความรับผิดชอบและการประสานสัมพันธ์ให้สมดุล เด็กจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวเบื้องต้นของชีวิตประจำวัน การดูแลตนเอง การจัดการเกี่ยวกับของใช้ในบ้าน เช่น การต้มน้ำ การดวงข้าว การขัดโต๊ะไม้ การเย็บปักร้อย การรูดซิป การพับและเก็บผ้าห่ม หรือมารยาทใน

การรับประทานอาหารเป็นต้น ด้านประสาทสัมผัส (Education of the Senses) มีจุดประสงค์เพื่อฝึก การสังเกต การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าเกี่ยวกับมิติ รูปทรง ปริมาตรของแข็ง ของทึบ อุณหภูมิ เด็ก จะได้รู้จักทรงกระบอก ลูกบาศก์ ปริซึม แขนงไม้ ชุดรูปทรงเรขาคณิต บัตรประกอบแถบสี กระดาน สัมผัส แผ่นไม้ แท่งรูปทรงเรขาคณิต กิจกรรมที่จัดให้เด็กปฏิบัติผ่านการเล่น เช่น หอคอยสี่เหลี่ยม แผ่นไม้สีต่าง ๆ เศษผ้าสีต่าง ๆ รูปสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ รูปทรงกระบอก ระฆัง กล่อง และขวดบรรจุ ของมีกลิ่น แท่งไม้สีแดงและแท่งวางเป็นขั้นบันได ถุงที่ซ่อนสิ่งเล็กๆ เป็นต้น ด้านการเขียนและ คณิตศาสตร์ (Preparation For Writing and Arithmetic) หรือกลุ่มวิชาการ มีจุดประสงค์เพื่อเตรียม เด็กเข้าสู่ระดับประถมศึกษา เตรียมตัวด้านการอ่านการเขียน โดยธรรมชาติ การประสมคำ คณิตศาสตร์ การศึกษาทางพฤกษศาสตร์ ภูมิศาสตร์ การประพันธ์เพลง การเคลื่อนไหวมือ เด็กจะ เรียนเกี่ยวกับตัวเลข กล่องชุดอักษร ชุดแผนที่ เครื่องมือ โน้ตดนตรี กล่องและแท่งสี อักษรกระดาด ทราย แผ่นโลหะชุดรูปทรงเรขาคณิต ชุดแต่งกาย เป็นต้น กิจกรรมที่จัดสำหรับเด็ก เช่น การคูณ การหารยาว ทศนิยม การแนะนำเลขจำนวนเต็ม 10 ด้วยลูกบิด แบบฝึกหัดการบวกและการลบ การ เรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ เรียนเรื่องส่วนที่เป็นพื้นดิน เช่น ที่ราบ ภูเขา เกาะ แหลม เป็นต้น ส่วนที่เป็น พื้นน้ำ เช่น น้ำตก ทะเลสาบ อ่าว ช่องแคบ เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่าหลักการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอร์มีดังนี้ จัดห้องเรียนให้เสมือน บ้านเพื่อสร้างความรู้สึกรอบอุ้มและมั่นใจให้แก่เด็กที่เพิ่งจากบ้านมาโรงเรียนครั้งแรกและเชื่อว่าใน สภาพแวดล้อมคล้ายบ้าน เด็กจะพอใจที่จะเลียนแบบ (Imitation) บทบาทต่าง ๆ ของผู้ที่อยู่แวดล้อม เด็กได้ง่าย เพราะเด็กจะมีประสบการณ์กับบุคคลที่เขาใกล้ชิดอยู่แล้ว โดยเฉพาะพ่อแม่ เด็กเห็นพ่อแม่ทำงานบ้าน การทำตามแบบเป็นการแสดงความสามารถของเด็กที่จะนำไปใช้ในชีวิตจริงต่อไป ให้เสรีภาพกับเด็กที่จะเลือกเล่นด้วยตนเอง เป็นการสร้างความมั่นใจต่อตนเอง เด็กจะได้โอกาส แสดงความสามารถของตนเองให้คนอื่นรับรู้ได้ ตลอดจนสามารถที่จะฝึกฝน สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และปรับชีวิตตนเอง โดยไม่รู้ตัว มอนเตสซอร์เชื่อว่า เด็กมีจิตใจที่ซึมซับสิ่งต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อม (Absorbent Mind) ได้เหมือนฟองน้ำ และเชื่อว่ามนุษย์เราเป็นผู้ให้การศึกษาแก่ตนเอง ดังเช่น เด็ก เรียนรู้ภาษาแม่ได้เอง โดยไม่ต้องสอนอย่างเป็นทางการ แตกต่างจากการที่ผู้ใหญ่เรียน ภาษาต่างประเทศที่ต้องใช้ความพยายามมาก จัดสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ครูเป็น เพียงผู้อำนวยความสะดวก คอยให้คำ แนะนำ ปรีกษา เตรียมการสอนและจัดสิ่งแวดล้อมอย่างมี จุดมุ่งหมาย เด็กจะต้องติดตามดูการสาธิตการใช้อุปกรณ์ของครูแล้วจึงจะตัดสินใจเองว่าจะเลือก ทำงานหรือฝึกหัดอุปกรณ์ชิ้นใด ลักษณะการเรียนรู้เช่นนี้คือ การเรียนด้วยความอิสระที่มีขอบเขต

เด็กต้องเรียนรู้ที่ใช้อุปกรณ์อย่างถูกต้องก่อนที่จะมีสิทธิ์เลือก เป็นการปลูกฝังวินัยและการควบคุมตนเองให้เด็ก พัฒนาจิตใจของเด็กไปพร้อมกับการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและร่างกาย เน้นสุขอนามัยของเด็ก เด็กต้องทำความสะอาดอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย เด็กต้องได้ออกกำลังกายและมีการเคลื่อนไหว การเรียนไปพร้อมกับการเล่นจะช่วยให้เด็กสนใจ เพลิดเพลิน เพราะเป็นวิธีการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก คือ เด็กต้องการการเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง เด็กชอบเล่น รื้อแคะ แคะชิ้นส่วนของสิ่งต่าง ๆ หรือนำไปประกอบใหม่ เด็กชอบเลียนแบบผู้ที่ตนเองพบเห็น เด็กจึงชอบสมมุติ พร้อมกันนั้นเด็กมีจินตนาการ จึงชอบทำในสิ่งที่เกินกว่าวัยของตนเองจะทำได้ และเด็กมีความอยากรู้อยากเห็น จึงชอบสำรวจ ค้นหาเสมอ ฝึกการใช้ประสาทสัมผัสของเด็กทุกด้าน ทั้งการสังเกต การจับต้อง การลูบคลำ การฟังเสียง การดมกลิ่นและการชิมรส เพื่อการเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะเด็กแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะของคนที่ได้รับจากพันธุกรรมจากพ่อแม่ จากการอบรมเลี้ยงดู และจากสภาพสิ่งแวดล้อมที่เขาได้ปะทะสัมพันธ์ เด็กแต่ละคนจึงไม่เหมือนกัน จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนจึงไม่ควรคาดหวังว่าเด็กทุกคนจะทำอะไรได้เหมือนกันหมด แต่พยายามหาทางส่งเสริมให้ทุกคนอย่างเหมาะสม มอนเตสซอรีย้ำว่าเด็กไม่ใช่ผู้ใหญ่ตัวเล็ก จึงควรได้รับการดูแลแตกต่างไปจากผู้ใหญ่โดยคำนึงถึงสภาพชีวิตเด็ก การรักเด็กและนับถือความสามารถที่เป็นธรรมชาติของเด็ก มอนเตสซอรีจัดการเรียนการสอนให้เด็กตามความสามารถของแต่ละคน แต่ให้ทำงานไปตามลำดับความยาก ง่าย โดยมีอุปกรณ์ขนาดเหมาะสมมือเด็ก เป้าหมายสูงสุดของการสอนคือ การมุ่งให้เด็กได้เป็นเด็กที่มีคุณค่าทางจิตใจสูง ฝึกให้เห็นคุณค่าของความร่วมมือกับส่วนรวม การควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ ความอดทน เป็นต้น จัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่เด็ก ให้เด็กได้พัฒนาอย่างเต็มที่เพราะช่วงเวลาหลักของชีวิตคือช่วงอายุแรกเกิดถึง 6 ขวบเป็นช่วงที่สติปัญญาของคนและพลังจิตพัฒนาสูงสุด วิธีสอนและเทคนิคการสอนแบบมอนเตสซอรีเน้นให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเอง (Self Activity) มีดังนี้ การเล่นปนเรียน (Play Way Method) มอนเตสซอรีมีความเชื่อว่า การเล่นมีความสำคัญต่อชีวิตของเด็กเพราะธรรมชาติของเด็กจะผูกพันกับการเล่น จึงให้เสรีภาพในการเล่นกับเด็กและจัดโอกาสให้เด็กได้เล่น หากเด็กสนใจเล่น จะเล่นซ้ำ ๆ กันได้หลายครั้ง เพราะการเล่นจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด การเล่นเกมจะตอบสนองความต้องการของเด็กและส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เด็กจะมีเสรีภาพที่เล่นลักษณะใดก็ได้ กตึกอาจเกิดจากเด็กเป็นผู้กำหนดเอง เกมอาจเกิดจากความคิดของเด็กที่ได้จากสื่อคณิตศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมที่ครูจัดไว้ให้ วิธีให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ (Creativity Method) เป็นวิธีการที่แฝงอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของมอนเตสซอรีที่จะสนับสนุนให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการ

กระทำของตนเองตามลำดับคือ เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ การพยายามให้เด็กใช้ทักษะที่มีอยู่ การส่งเสริมให้ค้นหาสิ่งใหม่ การปรับปรุงสิ่งเดิมให้ดีขึ้น และการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นนามธรรม การสาธิต (Demonstration) ครูจะใช้วิธีนี้เมื่อเด็กขอร้องและครูสังเกตว่าเด็กช่วยตนเองไม่ได้แล้ว ครูสาธิตด้วยวิธีที่เรียบง่าย ไม่อธิบายหรืออธิบายน้อยที่สุด สาธิตเป็นขั้นๆ และให้โอกาสเด็กลงมือกระทำตามที่ครูทำให้ดูและครูคอยสังเกตการทำงานของเด็กว่าถูกต้องหรือไม่ ห้องเรียนแบบเปิด (Open Classroom) เป็นลักษณะการจัดห้องเรียนมากกว่าวิธีสอน มอนเตสซอรีเป็นผู้บุกเบิกการจัดการเรียนที่ให้อิสระเด็กเป็นรายบุคคล สนับสนุนการสืบค้นความรู้จากสิ่งแวดล้อม เด็กจะเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนมากรเสริมสร้างอัตมโนทัศน์ (Self Concept) เป็นลักษณะที่สอดคล้องกับแนวคิดของมนุษย์นิยม เพราะมอนเตสซอรีจัดสิ่งแวดล้อมและสื่อการเรียนการสอนที่เป็นประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กค้นพบความสำเร็จ ส่งเสริมให้เด็กมั่นใจว่าตนเป็นผู้มีความสามารถเสริมแรงทางบวก เป็นต้น

คู่มือการปฏิบัติงาน

คู่มือ คือการอธิบายหรือให้รายละเอียดของการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จ โดยผ่านขั้นตอนหรือกระบวนการต่าง ๆ คู่มือเป็นหนังสือหรือเอกสารที่ใช้ควบคู่กับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นเอกสารที่ให้แนวทางการปฏิบัติแก่ผู้ใช้คู่มือ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม (สุมาลี สังข์ศรี, 2553)

วิธีการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน มีขั้นตอนหลัก ๆ อยู่ 4 ขั้นตอน

1. ขั้นกำหนดเรื่องที่จะเขียนเป็นคู่มือ
2. ขั้นวางแผนการเขียน (หรือขั้นการจัดทำ Outline)
3. ขั้นลงมือเขียน
4. ขั้นตรวจสอบและปรับปรุง

ขั้นกำหนดเรื่องที่จะเขียนเป็นคู่มือ

เนื่องจากคู่มือเป็นการนำเสนอรายละเอียดและลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติงานดังนั้นงานที่จะนำมาเขียนเป็นคู่มือควรต้องเป็นงานที่มีความซับซ้อนพอสมควร หากที่จะอธิบายให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจได้ในครั้งเดียว และการปฏิบัติจะต้องดำเนินการในแนวเดียวกัน มิเช่นนั้นจะทำให้งานเสียหาย ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน ถ้าเป็นงานที่ไม่ซับซ้อนมีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างง่าย ๆ ที่สามารถอธิบายให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจได้ทันทีก็ไม่จำเป็นต้องเขียนเป็นคู่มือ ผู้เขียนต้องเลือกงานที่เหมาะสมที่ควรนำมาเขียนเป็นคู่มือเช่น คู่มือการจัดโครงการฝึกอบรม คู่มือการเทียบโอนผลการศึกษา คู่มือการจัดประชุมนานาชาติ เป็นต้น

ขั้นวางแผนการเขียน (ขั้นการจัดทำ Outline)

ในขั้นนี้หลังจากผู้เขียนกำหนดชื่อของกลุ่มเรียบร้อยแล้วผู้เขียนจะกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ นั้น ๆ ว่าคู่มือเล่มนั้นจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์เพื่ออะไร เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์เรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนจะต้องจัดทำเค้าโครง หรือ Outline ของคู่มือว่าจะมีขอบเขตเนื้อหาอย่างไร จะแบ่งออกเป็นกี่บท แต่ละบทมีขอบเขตเนื้อหาอะไร ประเด็นหลักคืออะไร ประเด็นรองคืออะไร ในการจัดทำ Outline ผู้เขียนต้องทำการศึกษา ศึกษาเนื้อหาในเรื่องที่จะเขียนคู่มือนั้น จากแหล่งต่าง ๆ ที่จะสืบค้นได้ อาจจะเป็นตำรา เอกสาร รายงาน คู่มือที่มีผู้ทำมาก่อน รวมทั้งประสบการณ์ในการทำงานในเรื่องนี้ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาพิจารณาพร้อมกับวัตถุประสงค์ของคู่มือ แล้วกำหนดออกมาเป็น Outline โดยทั่วไปจะกำหนดเนื้อหาออกเป็นบทย่อยๆ ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ เนื้อหาในบทนี้จะประกอบด้วย 1) เหตุผลและความจำเป็นในการจัดทำคู่มือเล่มนั้น ๆ 2) วัตถุประสงค์ของคู่มือ 3) ขอบเขตเนื้อหาในคู่มือ 4) ประโยชน์ของคู่มือเล่มนั้น ๆ 5) คำศัพท์สำคัญในคู่มือ

บทที่ 2 การวิเคราะห์งานและการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง แสดงความสัมพันธ์ของงานที่จะนำมาเขียนเป็นคู่มือกับงานทั้งระบบขององค์กร รวมทั้งการเสนอหลักการทฤษฎีเอกสารที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับงานที่นำมาจัดทำเป็นคู่มือ เนื้อหาจะครอบคลุมการวิเคราะห์งานขององค์กร เพื่อแสดงให้เห็นงานที่จะเขียนเป็นคู่มือ หลักการ ทฤษฎี วิธีการ ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะนำมาเขียนเป็นคู่มือ

บทที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานในเรื่องนั้น ๆ เนื้อหาจะครอบคลุมขั้นตอนหรือกระบวนการดำเนินงาน ในเรื่องที่จะนำมาจัดทำคู่มือตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้ายอย่างละเอียด ซึ่งผู้ที่อ่านคู่มือสามารถนำไปปฏิบัติได้ อาจมีแผนภูมิ (Flow-chart) ประกอบ

บทที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เนื้อหาในบทนี้จะประกอบด้วยปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่มักพบในการดำเนินการในเรื่องนี้ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนางานนี้ให้ดียิ่งขึ้น

ผู้เขียนบางท่านอาจมีการยกกรณีตัวอย่าง (Case Study) เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ผู้อ่านด้วย ซึ่งการยกกรณีตัวอย่างหากมีหลาย ๆ กรณี อาจจะแยกออกเป็นอีกบทหนึ่งต่างหาก หากมีกรณีตัวอย่างก็จะอยู่ในบทที่ 4 และเลื่อนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะมาเป็นบทที่ 5

ขั้นลงมือเขียน

ในขั้นนี้ ผู้เขียนจะลงมือเขียนรายละเอียดตามโครงร่างคู่มือที่ได้จัดทำไว้ในขั้นที่ 2 โดยเขียนแต่ละบทดังนี้

1) การกำหนดชื่อของกลุ่ม

2) การเขียนรายละเอียด ในแต่ละบท

บทที่ 1 บทนำ

1.) การเขียนเหตุผลและความจำเป็นในการจัดทำคู่มือ

2.) วัตถุประสงค์ของกลุ่ม

3.) ขอบเขตเนื้อหาในคู่มือ

4.) ประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับจากคู่มือ

5.) คำศัพท์สำคัญที่ใช้ในคู่มือ

บทที่ 2 การวิเคราะห์งานและการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.) การวิเคราะห์งาน

2.) หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ

บทที่ 4 กรณีตัวอย่าง

บทที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

1.) สรุปขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2.) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

3.) ข้อเสนอแนะในการพัฒนางานปทุมนิเทศ

ขั้นตรวจสอบและปรับปรุง

ขั้นนี้จะทำการประเมินและตรวจสอบคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญก่อนนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ส่วนประกอบของรูปแบบคู่มือปฏิบัติงาน ส่วนประกอบตอนต้น

1. ปกนอก

2. ปกใน

3. คำนำ

4. สารบัญ

5. บัญชีตาราง/บัญชีภาพประกอบ (ถ้ามี)

ส่วนเนื้อหา เป็นเนื้อหาตามที่ทำโครงร่างโดยต้องปรับปรุงให้เป็น สารบัญ ที่แบ่งเป็น บท ๆ ควรนำเสนอแต่ละบทว่ามีแนวคิดโดยย่ออย่างไร แนวคิดเมื่อนำไปปฏิบัติอย่างไรแล้วจึงเริ่มที่ เนื้อหาซึ่งอาจจะมีทั้งอัญประกาศ และเชิงอรรถ ที่อ้างอิงในเนื้อหาสาระ หรือตารางภาพประกอบ (ถ้ามี)

ส่วนประกอบตอนท้าย

1. บรรณานุกรม
2. ภาคผนวก
3. ประวัติย่อผู้เขียน

ลักษณะของคู่มือการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. คู่มือที่เขียนให้ผู้เขียนเองถือเป็นแนวปฏิบัติ
2. คู่มือที่เขียนให้ผู้ปฏิบัติงานอื่นถือเป็นแนวปฏิบัติ
3. คู่มือที่เขียนให้ผู้รับบริการถือเป็นแนวปฏิบัติ

ระดับของคู่มือการปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. คู่มือที่นำเอา กฎ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หนังสือเวียน มติ หนังสือตอบข้อหารือที่เกี่ยวข้อง มารวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่แล้วทำเป็นรูปเล่ม (Manual Book)
2. คู่มือการปฏิบัติงานสูงขึ้นมาอีกหนึ่งระดับมีลักษณะเหมือนระดับที่ 1 แต่ได้เพิ่ม ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานเข้าไปแต่ต้องเพิ่มเติมขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงาน (Cook Book)
3. คู่มือการปฏิบัติงานระดับสูงสุด ที่ลักษณะเหมือนระดับ 1 ระดับ 2 แต่เพิ่มเทคนิค วิธีการ ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานมานานเข้าไป (Tip Book)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (กพร.) ให้ความสำคัญกับการจัดทำ คู่มือการปฏิบัติงาน และประโยชน์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้การปฏิบัติงานในปัจจุบันเป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. ผู้ปฏิบัติงานทราบและเข้าใจว่าควรทำอะไรก่อนและหลัง
3. ผู้ปฏิบัติงานทราบว่าควรปฏิบัติอย่างไร เมื่อใดกับใคร

4. เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของ
องค์กร

5. เพื่อให้ผู้บริหารติดตามงานได้ทุกขั้นตอน
6. เป็นเครื่องมือในการฝึกอบรม
7. ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงาน
8. ใช้เป็นสื่อในการประสานงาน
9. ได้งานที่มีคุณภาพตามกำหนด
10. ผู้ปฏิบัติงานไม่เกิดความสับสน
11. แต่ละหน่วยงานรู้งานซึ่งกันและกัน
12. บุคลากร หรือเจ้าหน้าที่สามารถทำงานแทนกันได้
13. สามารถเริ่มปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว เมื่อมีการโยกย้ายตำแหน่งงาน
14. ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน
15. ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ
16. ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน
17. ช่วยให้เกิดความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน
18. ช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในการทำงาน
19. ช่วยลดการตอบคำถาม
20. ช่วยลดเวลาสอนงาน
21. ช่วยให้การงานเป็นมืออาชีพ
22. ช่วยในการออกแบบระบบงานใหม่และปรับปรุงงาน
23. ผู้ปฏิบัติงานทราบรายละเอียด และทำงานได้อย่างถูกต้อง
24. ทราบถึงตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ
25. ทราบถึงเทคนิคในการทำงาน

สรุปได้ว่าหลักสำคัญในการเขียนคู่มือการปฏิบัติงานที่แบ่งออกเป็น 5 บทจะต้องอธิบายให้ต่อเนื่องกันดังนี้

บทที่ 1 ความเป็นมาความจำเป็น ต้องหาคำสำคัญ (Keyword) ของชื่อเรื่องให้ได้ แล้วนำมาอธิบายความเป็นมาของงานตั้งนั้น ว่าสำคัญอย่างไร หากไม่มีงานนี้จะมีผลกระทบต่อผู้บริหารอย่างไร จะมีผลกระทบต่ออาจารย์อย่างไร จะมีผลกระทบต่อนิสิตนักศึกษาอย่างไร จะมีผลต่อผู้รับ

บริหารอย่างไร เมื่อมีผลกระทบดังกล่าว เราจึงสนใจที่จะทำคู่มือ โดยยึดหลัก ย่อหน้าแรกวิเคราะห์ว่าทำไมเราจึงทำเรื่องนี้ ย่อหน้าที่สอง ทำแล้วได้อะไร ย่อหน้าที่สามสรุปสิ่งที่ต้องทำคู่มือหรือที่อยากรู้ ประมาณ 2-3 หน้ากระดาษ A 4 ตัวอย่าง คู่มือการขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่ใช่อธิบายชี้แจงความเป็นมาอย่างละเอียดว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก่อตั้งมาอย่างไร หรืออธิบายชี้แจงความเป็นมาของกองการเจ้าหน้าที่ว่าเป็นอย่างไร ต้องเอาคำสำคัญ (Keyword) คืองานการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ โดยการอธิบายชี้แจงให้เห็นว่างานการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ นี้มีความเป็นมาอย่างไร หากไม่มีงานนี้จะมีผลกระทบต่อผู้บริหารอย่างไร ต่อผู้ปฏิบัติอย่างไร ต่อคณาจารย์อย่างไร ต่อนิสิตนักศึกษาอย่างไร มีใครกล่าวไว้บ้างหรือพูดไว้ที่ไหนบ้าง หรือมีข้อหรือ มีหนังสืออะไรพูดถึงบ้างต้องมีการอ้างอิงให้มีความน่าเชื่อถือในผลงานเป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้ เราจึงเลือกทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานนี้ ถ้ามีคู่มือนี้แล้วจะได้อะไร จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลกระทบใครต่อใครที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นอย่างไรจริงหรือไม่ต้องอ้างอิงผลงานที่มีคนเคยทำไว้แล้วหรือมีคนพูดไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้มาอ้างอิงบ้างจะได้ให้เป็นที่เชื่อถือของผลงานไม่ใช่กล่าวลอยๆ แล้วต่อมาจึงสรุปว่าอยากทราบเรื่องใดกับการทำคู่มือการปฏิบัติงานนี้เป็นต้น

บทที่ 2 บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ บทที่ 1 เราอธิบายไปแล้วว่างานสำคัญอย่างไร มีความเป็นมาอย่างไร เจ้านายหรือผู้บังคับบัญชาจึงมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ทำงานที่สำคัญและจำเป็นนั้น ต้องเขียนอธิบายชี้แจงตาม ข้อตกลง ข้อกำหนดของผู้ว่าจ้าง (Term Of Reference: TOR) หรือมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยแยกออกเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติงานนั้น เมื่อมีหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ปฏิบัติแล้ว จะมีการบริหารจัดการงานนั้นอย่างไร เขียนอธิบายเป็นโครงสร้างการบริหารจัดการงานที่สำคัญนั้น ต้องมีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน (Flow Chart)

บทที่ 3 หลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข งานที่สำคัญและจำเป็น จึงมีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ทำงาน มีการบริหารจัดการงานนั้น แต่จะทำงานให้บรรลุความสำเร็จ จะต้องเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการและหรือเงื่อนไขในการปฏิบัติงานนั้น โดยจะต้องมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หนังสือเวียน มติของที่ประชุมคณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เามาสรุปแยกแยะให้ออกว่าตรงไหนข้อไหน เป็นหลักเกณฑ์ ตรงไหนเป็นวิธีการ ตรงไหนเป็นเงื่อนไข แต่ละประเด็นมีรายละเอียดอะไรว่าไว้อย่างไร เขียนอธิบายชี้แจงให้

เป็นภาษาของผู้ปฏิบัติและผู้รับบริการอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน ไม่ควรเอาตัวบทกฎหมายมาเขียน ล้วน ๆ ต้องคัดแปลงให้เป็นภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

สำหรับหัวข้อรองที่สำคัญอีกหัวข้อหนึ่งคือ ข้อสังเกตหรือข้อควรระวังหรือสิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน เราผ่านงานนี้มาหลายปี มีประสบการณ์ในการทำงานนี้มา ต้องวิเคราะห์ให้ออกว่าการปฏิบัติงานนี้ แยกเป็นผู้ปฏิบัติควรระวังอะไรบ้าง ผู้รับบริการควรระวังอะไรบ้าง ผู้บังคับบัญชาควรระวังอะไรบ้าง ที่พบบ่อย ๆ หรือมีข้อผิดพลาด อาจจะแยกเป็นสิ่งที่ควรคำนึงในด้านหลักเกณฑ์ สิ่งที่ต้องคำนึงในด้านวิธีการ สิ่งที่ต้องคำนึงในด้านเงื่อนไข หรือสิ่งที่ควรคำนึงในการกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ หรือยกกรณีศึกษาเป็นตัวอย่าง เป็นต้น

อีกหัวข้อที่สำคัญไม่แพ้กันคืองานของผู้อื่นที่เคยเขียนไว้แล้วหรือเคยทำเป็นงานวิจัย งานวิเคราะห์เขียนเป็นบทความไว้ ต้องศึกษาเอามาสรุปอ้างอิงไว้ แต่ควรให้ทันสมัย ตามหลักการไม่ควรเกิน 10 ปี ยกเว้นที่เป็นกฎหมาย และยังใช้อยู่ปัจจุบัน จะทำให้งานของเราเป็นที่น่าเชื่อถือได้ ในปัจจุบันและทันสมัย

บทที่ 4 เทคนิคในการปฏิบัติงาน บทนี้จะแสดงถึงความเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานนี้ แสดงถึงความเป็นผู้ชำนาญงาน เป็นผู้ชำนาญการ เป็นผู้เชี่ยวชาญในงาน เพราะหัวข้อรองทุกหัวข้อมีความสำคัญทั้งสิ้น จากบทที่ 1 บทที่ 2 บทที่ 3 เกี่ยวโยงสัมพันธ์กันมาเป็นลำดับ การจะทำให้งานบรรลุความสำเร็จ มีแผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน มีแผนเชิงรุก มีเทคนิคการทำงานแต่ละขั้นตอนในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคในการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ งานล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนดจะมีเทคนิควิธีการติดตามงานอย่างไร มีหลักเกณฑ์ มีวิธีการ มีข้อตกลงกำหนดไว้อย่างไร งานจะสำเร็จไม่สำเร็จจะมีการประเมินความสำเร็จอย่างไร จะทำรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน ทุก 3 เดือน และหรือ ทุก 6 เดือน และหรือราย ปี ทำอย่างไร ผู้ที่จะปฏิบัติงานนี้ได้ต้องมีประสิทธิภาพจะต้องมีจรรยาบรรณอย่างไร วิเคราะห์งานออกว่ายุงยากซับซ้อนอย่างไร ต้องเอาคนที่ มีสมรรถนะ (Competency) อย่างไรจึงจะปฏิบัติงานแก้ปัญหายุ่งยากซับซ้อนนั้น

บทที่ 5 ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข และการพัฒนา บทนี้สามารถวิเคราะห์แยกแยะออกเป็นหลักใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. เสนอปัญหาแนวทางแก้ไขและหรือการพัฒนา ตามแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2. เสนอปัญหาแนวทางแก้ไขและหรือการพัฒนาตามหัวข้อรองด้านหลักเกณฑ์ ด้านวิธีการปฏิบัติงาน ด้านเงื่อนไขการปฏิบัติงาน ด้านแบบฟอร์ม
3. เสนอปัญหาแนวทางแก้ไขและหรือการพัฒนา ด้านตัวบุคคล องค์กรคณะบุคคล ผู้รับบริการ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ
4. เสนอปัญหาแนวทางแก้ไขและหรือพัฒนามองในมุมที่ทำการ SWOT
5. เสนอปัญหาแนวทางแก้ไขและหรือการพัฒนากรณีศึกษาที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานภายในองค์กร ที่สามารถควบคุมได้ หรือกรณีที่เกิดขึ้นจากภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ จะมีวิธีการอย่างไร
6. เสนอปัญหาแนวทางแก้ไขการพัฒนาในลักษณะ ถาม-ตอบ เป็นข้อ ๆ ทั้งนี้สามารถนำกรณีตามข้อ 1 –ข้อ 5 มาสรุปรวมนำเสนอแต่ละประเด็นเป็นข้อ 6 ก็ได้

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กิตติ กลสินธรา (2550) วิจัยเรื่องความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนปฐมวัย โดยใช้นวัตกรรมการสอนแบบมอนเตสซอรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ศึกษาพัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยประเมินตามการบูรณาการด้านต่างๆ ของการพัฒนา 6 ชุดคือชุดภาวการณ์เจริญเติบโตและสุขนิสัย ชุดสัมพันธ์กล้ามเนื้อ ชุดการละเล่นไทย ชุดสนุกกับภาพ ชุดเรขาคณิตสร้างสรรค์ และชุดสนใจใฝ่รู้ พบว่า นักเรียน ส่วนใหญ่มีการพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์และสูงกว่าเกณฑ์

มานพ วรรณภิละ(2550) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่สำคัญ 3 อันดับแรก คือ (1) กำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายที่เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร (2) จัดประชุมคณะครู และผู้เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ (3) กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนจากสภาพปัญหาความต้องการหรือความจำเป็นของชุมชนท้องถิ่น 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต

1 ที่สำคัญ 3 อันดับแรก คือ (1) จัดประชุมคณะครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (2) ส่งเสริมให้ครูสอนให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ (3) กำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายที่เกี่ยวกับการบริหาร หลักสูตรและ 3) ครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด รายได้และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสถียร แก้วบุญปัน (2551) วิจัยเรื่อง รายงานผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ โดย การจัดการเรียนตามแนวการสอนมอนเตสซอรีชั้นอนุบาลปีที่ 2 / 2 โรงเรียนบ้านพอนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนผลพัฒนาการด้านสติปัญญา หลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียนแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ในกิจกรรมตามแนวการสอนมอนเตสซอรี อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อัจจิมา ศิริบุญผล (2552) วิจัยเรื่อง ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยออทิสติกที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยออทิสติกที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือ มีทักษะทางสังคมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ประสิทธิ์ ตันมี (2551) พัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมิ่ง (PDCA) ของโรงเรียนบ้านวังรวก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 โดยพบว่าหลังจากได้พัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมิ่ง (PDCA) แล้วผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษา 2549 สูงกว่าปีการศึกษา 2548 และยังพบว่าครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการพัฒนางานวิชาการ

พัชณา กลางประพันธ์ (2549) ประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพเดมิ่ง (PDCA) และการวางแผนแบบมีส่วนร่วมสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่าหลังจากประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพของเดมิ่งแล้ว บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโดยรวมเพิ่มขึ้นจากการทดลอง และโปรแกรมการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพเดมิ่ง (PDCA) และการวางแผนแบบมีส่วนร่วมสามารถทำให้โรงเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้โดยทุกส่วนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

สรารุข สุตะวงศ์ (2553) ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าสมรรถนะการ

บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการบริหารการเรียนรู้ ประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การพัฒนา ศักยภาพของบุคลากร การสื่อสารและการจูงใจ การมีวิสัยทัศน์ การมีจริยธรรม การมีภาวะผู้นำ และการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศประกอบด้วย การนิเทศการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมการวิจัย ประกอบด้วย การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและ สถานศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

เพียร์ซี (Piercy, 1990) วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นครูปฏิบัติการในโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ เกี่ยวกับกิจกรรมทางด้านวิชาการที่ทดลองใช้ในโรงเรียนระหว่างปี ค.ศ. 1988-1999 จากการศึกษาเปรียบเทียบครูที่ให้ความสำคัญในกิจกรรมทางด้านวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับ หลักสูตร นักเรียนและผู้ร่วมงาน มีความคิดเห็นที่ตนเองประสบความสำเร็จมากกว่าครูปฏิบัติการ สอนที่ไม่ได้เน้นความสำคัญในด้านนี้

คินเดรด (Kindred, 2002) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงาน วิชาการในรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวนกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียน จำนวน 480 คน ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของ ผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการมีการดำเนินงานในด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้าน การวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการนิเทศ การศึกษาและด้านการแนะแนว การศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและ การส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบ 34 ความคิดเห็น ของครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนพบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ในระดับปฐมวัย เป็นงานที่เกี่ยวกับการวางแผนงาน วิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และส่งเสริมด้านวิชาการ การวัดและ ประเมินผลการเรียน ซึ่งภารกิจต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องศึกษาทำความเข้าใจ ให้ชัดเจน สามารถแนะนำให้ครูผู้สอนปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการ PDCA ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือในการวิจัย
4. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method)

กลุ่มเป้าหมาย

ใช้กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1- เขต 6 จำนวน 18 คนครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี โรงเรียนละ 2 คน จำนวน 36 คนและตัวแทน

ผู้ปกครองของโรงเรียนที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี โรงเรียนละ 2 คน จำนวน 36 คนรวมทั้งสิ้น 90 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยแยกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้สำหรับสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 18 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 36 คน และผู้ปกครอง จำนวน 36 คน

2 การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ใช้แบบสรุปประชุมกลุ่ม ร่างคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ และแบบประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามแบบมีโครงสร้าง ขอบเขตของประเด็นคำถามได้จากการสรุปและวิเคราะห์เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามชุดแรกของโรงเรียนที่จัดกิจกรรมตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี แล้วนำมาประชุมปฏิบัติการกับครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่ผ่านการอบรมการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี จำนวน 18 คน เพื่อสรุปเป็นร่างคู่มือดำเนินงานต่อไป

3 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ใช้กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 , 133)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ ตัวแปร และประเด็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี โดยใช้กระบวนการ PDCA

1.2 สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการบริหารวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ โรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้ คณะผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูโรงเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน

1.3 นำร่างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาเพื่อแก้ไขและรับข้อเสนอแนะ

.. 1.4 นำข้อคำถามที่ออกแบบไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validation) ของแบบสอบถาม โดยนำข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (The Index of Item Objective Congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคัดเลือกข้อคำถามเฉพาะที่ได้ค่าเฉลี่ยจากคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเลือกข้อคำถามไปใช้จะใช้เกณฑ์ที่มีค่าระหว่าง 0.50-1.00 ไปใช้ในการวิจัยและแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการประเมิน

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความตรงของเนื้อหาแล้วไปใช้กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะคล้ายและใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยได้แก่กลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสะเมิง 1 ถึงเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสะเมิง 3

จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น ด้วยการทดสอบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach Alpha Coefficiency) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.82

2. คู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ ตัวแปร และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างคู่มือ

2.2 จัดประชุมกลุ่ม เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์และเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำร่างคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์จากประสบการณ์ของแต่ละคนแต่ละโรงเรียน

2.3 ตรวจสอบและสังเคราะห์การร่างคู่มือด้านความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญและนำผลที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.2 กำหนดขอบข่ายและลักษณะของแบบประเมินที่มีข้อความครอบคลุมการประเมิน องค์ประกอบทุกด้านของคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์

3.3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์ตามขอบข่ายขององค์ประกอบทุกด้านของคู่มือ

3.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและนำแบบประเมินไปหาความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดประสงค์ (The Index of Item Objective

Congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคัดเลือกข้อคำถามเฉพาะที่ได้ค่าเฉลี่ยจากคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาเลือกข้อคำถามไปใช้จะใช้เกณฑ์ที่มีค่าระหว่าง 0.50-1.00 จึงสามารถนำไปใช้ในการวิจัยและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและนำไปใช้ในการประเมินต่อไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 133)

3.5 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของคู่มือการบริหารงานวิชาการ ด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอริ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

3.6 ผู้วิจัยแก้ไขตามข้อเสนอแนะและจัดทำคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอริของโรงเรียนระดับปฐมวัยให้สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการกระทำในระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน ปีการศึกษา 2561

....1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล 3 กลุ่มตามลำดับขั้นตอนนี้คือ ข้อมูลศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอริ ข้อมูลการประชุมกลุ่มย่อย ข้อมูลการประเมินคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอริ

1.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ถึงผู้บริหารโรงเรียนที่จัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอริสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

1.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 90 ฉบับ ถึงครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอริด้วยตนเอง และในกรณีที่ไม่สามารถนำแบบสอบถามไปให้ด้วยตนเองได้นั้นจะนำแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.22

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการทำร่างคู่มือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ถึงผู้บริหาร โรงเรียนที่จัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยโดยแบบกำหนดการนัดหมายที่จะไปจากการสังเคราะห์การประชุมปฏิบัติการพร้อมทั้งให้ทางโรงเรียนคัดเลือกครูที่มีคุณสมบัติตามที่ได้กำหนดไว้เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย

2.2 ผู้วิจัยประชุมปฏิบัติการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 18 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลในการสรุปและสังเคราะห์การจัดทำร่างคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ให้กับครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

3. การประเมินคุณภาพความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม แบบสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ คู่มือและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการใช้คู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ระดับปฐมวัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยวิธีการหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วสรุปพรรณาประกอบตารางนำมาสรุปสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตาม

แนวคิดแบบมอนเตซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัด
เชียงใหม่

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ สรุปลวิเคราะห์และสังเคราะห์ตามประเด็นเพื่อจัดทำร่างคู่มือการ
บริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตซอรีในโรงเรียนระดับ
ปฐมวัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถาม เป็น 5 ระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, 143)

ระดับ 5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	น้อยที่สุด
การแปลผล		
ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	อยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	อยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	อยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการ PDCA

การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA

ตารางที่ 4.1 ผลร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ผู้ตอบแบบสอบถาม		รวม ร้อยละ (จำนวน)
	ชาย ร้อยละ (จำนวน)	หญิง ร้อยละ (จำนวน)	
อายุ			
ต่ำกว่า 30 ปี	0.00(0)	5.80(4)	4.44(4)
30 - 40 ปี	47.62(10)	65.22(45)	61.11(55)
41 ปี ขึ้นไป	52.38(11)	28.99(20)	34.44(31)
รวม	100(21)	100(69)	100(90)

ตารางที่ 4.1. (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้ตอบแบบสอบถาม		รวม ร้อยละ (จำนวน)
	ชาย ร้อยละ (จำนวน)	หญิง ร้อยละ (จำนวน)	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	9.52(2)	17.39(12)	15.56(14)
ปริญญาตรี	47.62(10)	78.26(54)	71.11(64)
สูงกว่าปริญญาตรี	42.86(9)	4.35(3)	13.33(12)
รวม	100(21)	100(69)	100(90)
ตำแหน่งในการทำงาน			
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	38.10(8)	2.90(2)	11.11(10)
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	19.05(4)	5.80(4)	8.89(8)
กลุ่มบริหารงานวิชาการ			
ครูผู้สอนระดับปฐมวัย	0.00(0)	53.62(37)	41.11(37)
ผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย	42.86(9)	37.68(26)	38.89(35)
รวม	100(21)	100(69)	100(90)
ประสบการณ์ในการทำงาน			
น้อยกว่า 10 ปี	4.76(1)	17.39(12)	14.44(13)
10 – 20 ปี	33.33(7)	52.17(36)	47.78(43)
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	61.90(13)	30.43(21)	37.78(34)
รวม	100(21)	100(69)	100(90)

จากข้อมูลตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 30 - 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.1 โดยรวมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.6 รองลงมาคืออายุ 41 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.4 โดยรวมเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 23.4 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.1 โดยรวมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 15.6 โดยรวมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 7.9 ตำแหน่งในการทำงานครูผู้สอน

ระดับปฐมวัย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.1 โดยรวมเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมาคือผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 38.9 โดยรวมเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 5.2 ประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10 – 20 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.8 โดยรวมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 18.9 รองลงมาคือมากกว่า 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.8 โดยรวมเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 31.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชั้นการวางแผน

ชั้นการวางแผน	คะแนนการปฏิบัติ		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560			
มีการวางแผนร่วมกันในการกำหนดแนวการทำงาน	4.60	0.56	มากที่สุด
มีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.48	0.66	มาก
มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.58	0.62	มากที่สุด
มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.58	0.63	มากที่สุด
มีการจัดทำแผนงานโครงการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.53	0.67	มากที่สุด
รวม	4.56	0.55	มากที่สุด
ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้			
มีการวางแผนร่วมกันในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.51	0.75	มากที่สุด
มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	4.51	0.69	มากที่สุด
มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.55	0.62	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ขั้นการวางแผน	คะแนนการปฏิบัติ		ระดับการปฏิบัติ
มีการจัดทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย	4.54	0.75	มากที่สุด
รวม	4.53	0.60	มากที่สุด
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน			
มีการกำหนดจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย	4.62	0.63	มากที่สุด
มีการกำหนดจัดทำสื่อการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.55	0.60	มากที่สุด
รวม	4.58	0.54	มากที่สุด
ด้านการประเมินพัฒนาการ			
มีการกำหนดจัดทำใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม	4.56	0.65	มากที่สุด
มีการกำหนดจัดทำเพิ่มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย	4.56	0.60	มากที่สุด
มีการกำหนดจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม	4.63	0.59	มากที่สุด
รวม	4.58	0.54	มากที่สุด

จากข้อมูลตารางที่ 4.2 พบว่า ขั้นการวางแผน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินพัฒนาการ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.58 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560 มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 และด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชั้นการปฏิบัติ

ชั้นการปฏิบัติ	คะแนนการปฏิบัติ		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560			
มีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี และปฏิทินปฏิบัติงานตามที่กำหนด	4.63	0.63	มากที่สุด
มีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานต่างๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.53	0.71	มากที่สุด
มีการดำเนินจัดกิจกรรมการพัฒนาการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษา ระดับปฐมวัย พ.ศ.2560	4.52	0.74	มากที่สุด
มีความเข้าใจด้านการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.52	0.71	มากที่สุด
มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประชาสัมพันธ์การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ชุมชนได้ทราบอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	4.53	0.62	มากที่สุด
รวม	4.54	0.60	มากที่สุด
ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้			
มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.58	0.75	มากที่สุด
มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน	4.54	0.66	มากที่สุด
มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.61	0.63	มากที่สุด
มีการจัดทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย	4.70	0.57	มากที่สุด
รวม	4.61	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ขั้นการปฏิบัติ	คะแนนการปฏิบัติ		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน			
มีการกำหนดจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย	4.57	0.70	มากที่สุด
มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับปฐมวัย	4.44	0.64	มาก
รวม	4.51	0.59	มากที่สุด
ด้านการประเมินพัฒนาการ			
มีการกำหนดจัดทำใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม	4.62	0.62	มากที่สุด
มีการกำหนดจัดทำเพิ่มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย	4.61	0.61	มากที่สุด
มีการจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม	4.56	0.62	มากที่สุด
รวม	4.61	0.56	มากที่สุด

จากข้อมูลตารางที่ 4.3 พบว่า ขั้นการปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานสูงที่สุดคือ ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการประเมินพัฒนาการ มีความคิดเห็นเท่ากันอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.61 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560 มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.54 และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขั้นการตรวจสอบ

ขั้นการตรวจสอบ	คะแนนการปฏิบัติ		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560			
มีการวิเคราะห์หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่สำหรับการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงพัฒนา	4.68	0.57	มากที่สุด
มีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่	4.61	0.67	มากที่สุด
มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองในการประเมินการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่	4.63	0.68	มากที่สุด
ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่	4.55	0.70	มากที่สุด
ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่	4.52	0.77	มากที่สุด
รวม	4.60	0.60	มากที่สุด
ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้			
มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่	4.55	0.70	มากที่สุด
มีสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	4.54	0.58	มากที่สุด
มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.54	0.64	มากที่สุด
มีการจัดทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ในระดับปฐมวัย	4.57	0.65	มากที่สุด
รวม	4.55	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ขั้นการตรวจสอบ	คะแนนการปฏิบัติ		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน			
มีสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัยที่หลากหลาย	4.63	0.69	มากที่สุด
มีสื่อการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับปฐมวัย	4.50	0.64	มากที่สุด
รวม	4.56	0.61	
ด้านการประเมินพัฒนาการ			
มีใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม	4.57	0.62	มากที่สุด
มีแฟ้มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย	4.56	0.58	มากที่สุด
มีแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม	4.56	0.64	มากที่สุด
รวม	4.57	0.55	มากที่สุด

จากข้อมูลตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560 มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60 รองลงมาคือ ด้านการประเมินพัฒนาการ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 และด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขั้นการปรับปรุง

ขั้นการปรับปรุง	คะแนนการปฏิบัติ		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560			
มีการจัดหาผู้เชี่ยวชาญร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.55	0.66	มากที่สุด
มีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปฏิบัติงานที่กำหนด มีการรวบรวม บันทึกปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.52	0.64	มาก
มีการจัดทำเพิ่มข้อมูลและรายงานสรุปผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.57	0.64	มากที่สุด
มีการนำผลการตรวจสอบติดตามประเมินมาปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.58	0.67	มากที่สุด
รวม	4.56	0.57	มากที่สุด
ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้			
มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.50	0.66	มาก
ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	4.61	0.57	มากที่สุด
มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.67	0.56	มากที่สุด
มีการส่งเสริมและพัฒนาการทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย	4.60	0.72	มากที่สุด
รวม	4.59	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ขั้นการปรับปรุง	คะแนนการปฏิบัติ		ระดับการปฏิบัติ
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน			
มีการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.50	0.69	มาก
มีการพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	4.54	0.67	มากที่สุด
รวม	4.52	0.61	มากที่สุด
ด้านการประเมินพัฒนาการ			
มีการประเมินพัฒนาการการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลายวิธี	4.65	0.56	มากที่สุด
มีการรวบรวมแบบประเมินพัฒนาการของนักเรียนในระดับปฐมวัย	4.61	0.57	มากที่สุด
มีการวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการเพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.62	0.63	มากที่สุด
รวม	4.62	0.53	มากที่สุด

จากข้อมูลตารางที่ 4.5 พบว่า ขั้นการปรับปรุง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานสูงที่สุดคือ ด้านการประเมินพัฒนาการ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.62 รองลงมาคือ ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.59 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560 มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขั้นตอนการดำเนินงานการบริหารงาน
วิชาการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	คะแนนการปฏิบัติ		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ขั้นการวางแผน (Plan:P)	4.56	0.49	มากที่สุด
ขั้นการปฏิบัติ (DO:D)	4.57	0.51	มากที่สุด
ขั้นการตรวจสอบ (Cheek:C)	4.57	0.51	มากที่สุด
ขั้นการปรับปรุง (Action:A)	4.57	0.50	มากที่สุด
รวม	4.57	0.65	มากที่สุด

จากข้อมูลตารางที่ 4.6 ขั้นตอนการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการในภาพรวม อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 และมีความคิดเห็นเท่ากันในขั้นการปฏิบัติ (DO: D) ขั้นการตรวจสอบ (Cheek: C) และขั้นการปรับปรุง (Action: A) อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 รองลงมาคือขั้นการวางแผน (Plan: P) อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริม
ประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

รายการปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1. ไม่มีงบประมาณในการทำสื่อ	25	25.25
2. ครูที่ได้รับการอบรมขาดการถ่ายทอดให้กับเพื่อน ครูผู้สอน	15	15.15
3. ผู้บริหาร โรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม	12	12.12

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
4. ครูขาดความกระตือรือร้นในการผลิตสื่อการเรียนการสอนของมอนเตสซอรี	9	9.09
5. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมมอนเตสซอรีน้อย	8	8.08
6. ครูขาดการอบรมอย่างต่อเนื่อง	7	7.07
7. สถานที่ห้องเรียนคับแคบไม่ได้มาตรฐาน	6	6.06
8. ผู้ปกครองขาดความเข้าใจและไม่ให้ความสำคัญ	5	5.05
9. ครูขาดการประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบมอนเตสซอรีแก่ผู้ปกครอง	4	4.04
10. ครูไม่ครบชั้นทำให้การเรียนการสอนมอนเตสซอรีไม่ต่อเนื่อง	3	3.03
11. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนต้องให้ครูประจำชั้นสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและนักเรียน คุณครูที่อบรมมีการโยกย้ายบ่อยจึงทำให้ขาดแคลนเรื่องสอน	1	1.01
12. ไม่มีประสบการณ์เพราะคุณครูที่รับผิดชอบโครงการย้าย	1	1.01
13. ความพร้อมที่ควรเตรียมคือ ครูไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก	1	1.01
14. ครูปฐมวัยยังไม่ได้ผ่านนโยบายสู่การปฏิบัติจริงเต็ม 100%	1	1.01
15. จัดได้ไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย เนื่องจากปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น	1	1.01

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงาน ด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของ โรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ไม่มีงบประมาณในการทำสื่อ คิดเป็นร้อยละ 25.25 รองลงมาคือ ครูที่ได้รับการอบรมขาดการถ่ายทอดให้กับเพื่อนครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 15.15 และผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 12.12 ตามลำดับ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ปัญหาอื่นๆ

ในการบริหารงานด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของ โรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

1.1 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของ โรงเรียนต้องให้ครูประจำชั้นสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและนักเรียน คุณครูที่อบรมมีการโยกย้ายบ่อยจึงทำให้ขาดแคลนเรื่องสอน

1.2 ไม่มีประสบการณ์เพราะคุณครูที่รับผิดชอบโครงการย้าย

1.3 ความพร้อมควรเตรียมคือ ครูไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก

1.4 สถานที่ห้องเรียนคับแคบไม่ได้มาตรฐาน

1.5 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมมอนเตสซอร์รี่น้อย

1.6 ครูปฐมวัยยังไม่ได้ทำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงเต็มร้อยละ 100

1.7 จัดได้ไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเนื่องจากปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น

1.8 ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

1.9 ขาดความกระตือรือร้นในการผลิตสื่อการเรียนการสอนของมอนเตสซอร์รี่

1.10 ขาดการอบรมอย่างต่อเนื่อง

1.11 ครูไม่ครบชั้นทำให้การเรียนการสอนมอนเตสซอร์รี่ไม่ต่อเนื่อง

- 1.12 ไม่มีงบประมาณในการทำสื่อ
- 1.13 ผู้ปกครองขาดความเข้าใจและไม่ให้ความสำคัญ
- 1.14 ครูขาดการประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบมอนเตสซอรีแก่ผู้ปกครอง
- 1.15 ครูที่ได้รับการอบรมขาดการถ่ายทอดให้กับเพื่อนครูผู้สอน

การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการ PDCA

2. ข้อเสนอแนะ

- 2.1 ให้คุณครูทุกโรงเรียนเข้าฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง
- 2.2 ยินดีมากที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการประเมินเด็กตามแนวทางของเด็กที่จะเข้าสู่วัยเป็นผู้ใหญ่
- 2.3 ควรศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ
- 2.4 มีแหล่งเรียนรู้ให้ครูผู้สอนและผู้บริหารได้ศึกษาเรียนรู้

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA

ผู้วิจัยได้นำคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 4.8 ร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบประเมินจำแนกตามสถานภาพและเพศของผู้ตอบแบบประเมิน

สถานภาพ	ผู้ตอบแบบสอบถาม		รวม ร้อยละ (จำนวน)
	ชาย ร้อยละ (จำนวน)	หญิง ร้อยละ (จำนวน)	
อายุ			
ระหว่าง 35-44 ปี	100.00(1)	0.00(0)	20.00(1)
45 ปีขึ้นไป	0.00(0)	100.00(4)	80.00(4)
ระดับการศึกษา			
ปริญญาตรี	20.00(1)	80.00(4)	100.00(5)
ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน			
ครู คศ.2	100.00(1)	0.00(0)	20.00(1)
ครู คศ.3	0.00(0)	100.00(4)	80.00(4)
ประสบการณ์ในการทำงาน			
ระหว่าง 11-15 ปี	100.00(1)	0.00(0)	20.00(1)
16 ปีขึ้นไป	0.00(0)	100.00(4)	80.00(4)
รวม	100.00(1)	100.00(4)	100.00(5)

จากข้อมูลตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินอายุ 45 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.0 โดยรวมเป็นเพศหญิงทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาคืออยู่ระหว่างอายุ 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 โดยรวมเป็นเพศชายทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.0 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบประเมินอยู่ในระดับปริญญาตรีทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยรวมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60.0 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานเป็นครู คศ.3 จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.0 โดยรวมเป็นเพศหญิงทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาคือ ครู คศ.2 คิดเป็นร้อยละ 20.0 โดยรวมเป็นเพศชายทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.0 ประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.0 โดยรวมเป็นเพศหญิงทั้งหมด คิด

เป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 โดยรวมเป็นเพศชายทั้งหมด
คิดเป็นร้อยละ 100.00 ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.9 แสดงค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรม
เสริมประสบการณ์ตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่**

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
	ด้านรูปเล่มของคู่มือ						
1. ขนาดของคู่มือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2. ความสวยงามของปกหน้า	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรปกหน้า	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. ความถูกต้องของการพิมพ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5. ส่วนประกอบของปกนอก	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านเนื้อหาของคู่มือ							
1. เนื้อหาครอบคลุม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2. เนื้อหามีความกระชับ ทำความเข้าใจได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3. เนื้อหามีความชัดเจนทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. เนื้อหามีความเหมาะสมและปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5. การลำดับขั้นตอนก่อนหลังของเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
6. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8. จำนวนภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9. ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ ภาษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านการนำไปใช้							
1. ความรู้จากคู่มือ สามารถนำไปใช้แก้ไข ปัญหาได้ด้วยตนเองและแนะนำผู้อื่นได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2. สามารถนำไปปฏิบัติได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3. ความรู้ที่ได้จากคู่มือสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ด้านการบริหารงานวิชาการได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. ด้านการประเมินพัฒนาการนักเรียน สามารถเข้าใจได้ง่ายมีความละเอียด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5. สามารถนำคู่มือพกพาไปใช้ได้ สะดวก	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

$$\text{ค่า IOC} = \frac{19}{19} = 1$$

จากข้อมูลตารางที่ 4.9 พบว่าผู้ประเมินคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริม
ประสบการณ์ตามแนวคิด แบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นเท่ากับ 1 แสดงว่าคู่มือการบริหารงานวิชาการด้าน
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิด แบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่มีความเหมาะสม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 - เขต 6 ครูผู้สอนระดับปฐมวัย และผู้ปกครองนักเรียนในกลุ่มที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทั้งหมด 18 โรงเรียน ผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA มีผลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในภาพรวมต่อการดำเนินการบริหารงานวิชาการฯ ในภาพรวม อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 และมีความคิดเห็นเท่ากันในขั้นการปฏิบัติ (DO: D) ขั้นการตรวจสอบ (Check: C) และขั้นการปรับปรุง (Action: A) อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 รองลงมาคือขั้นการวางแผน (Plan: P) อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 ตามลำดับ

ขั้นการวางแผน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินพัฒนาการ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.58 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560 มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 และด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 ตามลำดับ

ขั้นการปฏิบัติ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานสูงที่สุดคือด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการประเมินพัฒนาการ มีความคิดเห็นเท่ากันอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.61 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560 มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.54 และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.51 ตามลำดับ

ขั้นการตรวจสอบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560 มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60 รองลงมาคือ ด้านการประเมินพัฒนาการ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 และด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 ตามลำดับ

ขั้นการปรับปรุง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานสูงที่สุดคือ ด้านการประเมินพัฒนาการ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.62 รองลงมาคือ ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.59 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560 มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52 ตามลำดับ

สภาพการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในภาพรวมการดำเนินการบริหารงานวิชาการฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 และมีความคิดเห็นเท่ากัน 3 ชั้น คือขั้นการปฏิบัติ (DO: D) ขั้นการตรวจสอบ (Check: C) และขั้นการปรับปรุง (Action: A) อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 รองลงมาคือขั้นการวางแผน (Plan: P) อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 ตามลำดับ

2. การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA ผู้วิจัยได้ทำการสร้างคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA และได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน จำนวน 5 ท่าน ผลการประเมินพบว่าคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิด แบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นในภาพรวมต่อคู่มือฯ อยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.61 โดยมีความพึงพอใจในด้านการนำไปใช้มากเป็นลำดับที่หนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือด้านรูปแบบของคู่มือและด้านเนื้อหาของคู่มือ มีความพึงพอใจเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด

1. การพัฒนาคู่มือโดยการจัดทำประชุมปฏิบัติการ ครูปฐมวัยจำนวน 18 คน มีการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับ ประเด็นที่เป็นปัญหา ประเด็นที่เป็นอุปสรรค ประเด็นที่ต้องการพัฒนา และข้อเสนอแนะทั่วไป โดยใช้แบบบันทึกการประชุม และในการจัดประชุมนั้นได้จัดหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน แล้วสรุปประเด็นหัวข้อองค์ประกอบในการจัดทำร่างคู่มือการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ 8 องค์ประกอบคือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดประสบการณ์ การจัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนระดับปฐมวัย การนิเทศภายใน แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการนักเรียนระดับปฐมวัย 4 ด้าน แนวปฏิบัติงานพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม แนวปฏิบัติงานระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แนวปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ แนวปฏิบัติการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง

2. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ผลการประเมินพบว่าคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวมคู่มือฯ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.61 โดยมีความพึงพอใจในด้านการนำไปใช้มากที่สุดเป็นลำดับที่หนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาก็คือด้านรูปแบบของคู่มือและด้านเนื้อหาของคู่มือ มีความพึงพอใจเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ซึ่งได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

อภิปรายผล

จากความคิดเห็นในภาพรวมที่มีต่อการดำเนินการการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการ PDCA แล้วมีความเห็นต่อระดับปฏิบัติการ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดนั่นทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโครงการทั้ง 18 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 – 6 ของจังหวัดเชียงใหม่ได้ศึกษาวิธีการดำเนินการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 และนำกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่มาบูรณาการกับหน่วยการเรียนรู้ประจำสัปดาห์บางโรงเรียนสามารถจัดแหล่งเรียนรู้เป็นห้องเรียน

เฉพาะทางสำหรับการฝึกทักษะเสริมพัฒนาการให้นักเรียนระดับปฐมวัยได้เป็นอย่างดีซึ่งสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 2 ได้รับนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำโครงการให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในระดับปฐมวัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน BBL (Brain-based learning) กิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีเพื่อขยายผลให้ความรู้แก่ครูผู้สอนและส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีความพร้อมด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอนการบริหารงานวิชาการและดำเนินงานการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี ให้ถึงจุดหมายปลายทางโดยสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่สุจริต คุณชนกุลวงศ์ (2543 , 20) กล่าวในการวางแผนควรกำหนดวิธีการต่างๆ ที่ใช้เพื่อตรวจสอบว่าแผนดังกล่าวมีการวางแผนที่ดี และมีการปฏิบัติอย่างถูกต้องและด้วยความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้มอบนโยบายการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพของครูผู้สอน ระดับปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ได้ส่งตัวแทนครูผู้สอนระดับปฐมวัยให้เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมในหลักสูตรการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ตามโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนระดับปฐมวัย ได้ศึกษาข้อค้นพบ และสภาพปัญหาของการดำเนินงานนี้ในกระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีจากข้อเท็จจริงพบว่า โรงเรียนบางแห่งยังมีการดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากสภาพของโรงเรียนยังต้องได้รับการพัฒนาด้านการวางแผนกลยุทธ์ โดยผู้บริหารสถานต้องนำนโยบายนี้ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งโรงเรียนควรมีตัวชี้วัดในโครงการพัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัยอย่างชัดเจน และเป็นระบบ ซึ่งหลักการบริหารถ้าพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะของผู้บริหารแต่ละคน ที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการประยุกต์เอาความรู้หลักการทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมการบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์ที่เรียกว่า 4 MS คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และ การจัดการ (Management) ในส่วนของครูผู้สอนระดับปฐมวัยก็ขาดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเสริมทักษะอย่างเหมาะสมให้กับนักเรียน เนื่องจากครูมีการโยกย้ายกับภูมิลำเนาของตนเอง ทำให้การเรียนการสอนตามหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีไม่ต่อเนื่อง ทั้งครูผู้สอนร้อยละ 20 ของจำนวนที่เข้ารับการอบรมไม่ได้จบการศึกษาตรงสาขาวิชาเอกปฐมวัย จึงทำให้ครูขาดความกระตือรือร้น และไม่มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน

อย่างสม่ำเสมอ และครบถ้วน ตามจำนวนของหมวดกิจกรรม 4 หมวดได้ จุดอ่อนของการจัดการบริหารสถานศึกษาในปัญหาด้านนี้ ได้รับความร่วมมือและข้อเสนอแนะจากสำนักงานเขตพื้นที่ ในเรื่องการวางแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้กับโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ในโครงการครูคืนถิ่น เพื่อรองรับอัตราการโยกย้ายของข้าราชการครู รวมไปถึงอัตรากาเกษียณอายุราชการของข้าราชการครู อนึ่งข้อค้นพบด้านสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ได้ระบุเป็นปัญหาจุดอ่อนอันดับแรก คือไม่มีงบประมาณในการทำสื่อ สื่อวัสดุมีราคาแพง ทำให้เกิดปัญหาด้านความกระตือรือร้นในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ของครูแก่เด็กนักเรียนระดับปฐมวัย ตรงจุดนี้ผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ติดตามประเมินผลโดยศึกษานิเทศก์ในเขตพื้นที่การศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีไว้คือ ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงแก้ไขแต่ละชิ้นให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนนั้นๆ เช่นการใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นการใช้วัสดุเหลือใช้ การดัดแปลงอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กในหมวดภาษา หรือสามารถประยุกต์นำสื่อ 60 พรรษามาบูรณาการสร้างสวรรค์เป็นสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของมอนเตสซอรี เชื่อว่า เราสามารถสร้างสังคมที่ดี และก่อกำเนิโลกขึ้นมาใหม่ได้ โดยการให้การศึกษาที่ดีแก่เด็ก มอนเตสซอรี เชื่อว่าเราสามารถให้เด็กเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงสังคม และแก้ไขปัญหาปัจจุบันได้ เพราะฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็ก ข้อค้นพบสภาพปัญหาอีกประการหนึ่งในการดำเนินงานบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่รองลงมาคือ ครูที่ได้รับการอบรมขาดการถ่ายทอดให้กับเพื่อนครูผู้สอน โดยภาพรวมแล้วครูผู้สอนในระดับปฐมวัยของแต่ละโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาจะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการระดับเครือข่าย หรือระดับอำเภอขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละโรงเรียนได้นำเสนอผลงานของโรงเรียนตนเอง ครูมีการรายงานผลการดำเนินงานต่างๆ ให้กับเพื่อนครูด้วยกันให้ได้รับทราบ และด้วยปัญหานี้ผู้วิจัยคิดว่า การขยายผลการถ่ายทอดความรู้ควรจะมีปฏิบัติในรูปแบบการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่สามารถมีการดำเนินงานบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีเป็นผลสำเร็จ ซึ่งจะมีศึกษานิเทศก์ช่วยประสานงานและชี้แจงให้กับครูผู้สอนในระดับปฐมวัยให้ได้รับความรู้มากยิ่งขึ้น ปัญหาอีกประการหนึ่งรองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้

ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ซึ่งปัญหานี้ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละโรงเรียนต้องมีการสร้างเจตคติที่ดีในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยให้สนองความต้องการของสังคมในการพัฒนาศักยภาพเด็กเล็กให้มีพื้นฐานด้านทักษะต่าง ๆ ความมีวินัย และสมาธิในการปฏิบัติงานได้เหมาะสมตามวัย สอดคล้องกับหลักการ แนวคิดของ โนชัญชาญด้วยกิจ (2553, 52) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมคือ กระบวนการหรือวิธีการที่ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้กับประชาชนในชุมชนการมีส่วนร่วม (Participation) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (Involvement) การมีความผูกพัน (Commitment) ทั้งส่วนบุคคล กลุ่มต่าง ๆ ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์กรต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือหลายเรื่องร่วมกัน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการจัดการกับปัญหาของตนเองได้อย่างเต็มที่ และเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมและชุมชน ให้มีความสามารถที่จะพึ่งตนเองได้ การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของชุมชนทำให้เกิดความผูกพันต่อภารกิจของตนที่มีส่วนร่วมต่อองค์กรในฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของสังคมและชุมชน

การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้กระบวนการ PDCA ผลการสร้างคู่มือสามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับปฐมวัยให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งคณะผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นในภาพรวมต่อคู่มือฯ ว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คู่มือมีองค์ประกอบครบถ้วน กล่าวคือมีองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนประกอบตอนต้น ได้แก่ ปก คำนำ สารบัญ ส่วนที่เป็นเนื้อหา ได้แก่แนวปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาความเหมาะสมด้านรูปเล่ม ด้านเนื้อของคู่มือ และด้านการนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์และมาเรียม นิลพันธุ์ (อ้างถึงใน ปทุมทิพย์ ดีบุคคำ 2548 , 62-63) ว่ากระบวนการพัฒนาคู่มือที่ดี จะต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้สมบูรณ์เสียก่อนนำไปใช้ จึงจะทำให้ได้คู่มือที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการให้ผู้รับผิดชอบในการถ่ายทอดการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีได้เป็นผู้มีเทศภายในสถานศึกษานั้น หรือในโรงเรียนเครือข่ายเดียวกันตามความเหมาะสม

2. ผู้บริหารควรมีการวางแผนรอบการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้บรรจุโครงการการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในแผนปฏิบัติการเพื่อสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าประสงค์ด้านการจัดการงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านสื่อ วัสดุ และด้านการบริหารจัดการให้มีประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำคู่มือไปใช้และการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

2. ควรมีการวิจัยด้านการพัฒนาและส่งเสริมบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. 2522.คู่มือการจัดการ โรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สายเจริญพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560), หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 . กรุงเทพฯ : คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา การบริหารระบบ
คุณภาพ. กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547), พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กองการศึกษา . (2548), ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. ร้อยเอ็ด : ทันใจการพิมพ์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551), การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เอคิสันเพรส
โปรดักส์,
- ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์, (2542), รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาและการจัดทำ
คู่มือปฏิบัติงานอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อส.
มศ.). นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวัง สนาม
จันทร์.
- จิระพันธ์ พูลพัฒน์ และคำแก้ว ไกรสรพงษ์. (2544), การจัดการศึกษาปฐมวัยตามแนวคิดของ
มอนเตสซอรี ในบริบทของสังคมไทย. คณะครุศาสตร์: กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัท
เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ จำกัด.
- จิระพันธ์ พูลพัฒน์ และคำแก้ว ไกรสรพงษ์. (2543). การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยตามแนวคิด
ของมอนเตสซอรี. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ พรินต์ติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง,

- ณัชชา ศรีชัยรัตน์. (2549). รูปแบบการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน
ในจังหวัดนครสวรรค์ วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณิชกานต์ ทองม้วนง. (2553) แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนครสวรรค์).
- โนชญ์ ชาญด้วยกิจ.(2553) การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2 .(วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี..
- บุญรักษ์ ยอดเพชร. (2562). โรงเรียนพัฒนาคุณภาพต่อเนื่องกับการสนับสนุนของ สพฐ. สืบค้น
จาก [http://www.personnel.obec.go.th/personel-
office/FILES_UPLOAD/file21483669316.pptx](http://www.personnel.obec.go.th/personel-office/FILES_UPLOAD/file21483669316.pptx)
- บุบผา เรืองรอง. (2554). การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. สืบค้นจาก
<http://www.swcpml.ac.th/montessori-method>
- บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ. (2553). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย.
(พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์การพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ, สุวีริยาสาส์น : 133.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543) การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ภาวิดา ธาราศรีวิสุทธิและวิบูลย์ โทณะบุตร. (2542). หลักและทฤษฎีบริหารการศึกษา .
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภิญโญ สาธร. (2526) หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.

ลาก เพชรเรือง. (2526) *การบริหารตามวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle)*. กรุงเทพฯ.: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.

วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2541) *TQM คู่มือสู่องค์กรคุณภาพยุค 2000*. กรุงเทพฯ.: ทีพีโอ พับลิชชิ่ง.

วิไลวรรณ สาระจันทร์. การพัฒนาสื่อประสมตามรูปแบบมอนเตสเซอร์รี่ที่ส่งเสริมทักษะการเขียนชั้น
อนุบาลปีที่ 2, (การศึกษาค้นคว้าอิสระ. สืบค้น เมื่อ 15 พฤษภาคม 2560, สาขา
เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), จาก <http://khoon.msu.ac.th/full139/wilaiwan132025/titlepage.pdf> , 2552.

ศุมาลี สังข์ศรี .(2553) *การเขียนคู่มือ* , เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สังัด อุทรานันท์. (2530). *การสังเคราะห์งานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ:
เจริญผล.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ . (2542) *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ.: วัฒนาพานิชย์.

สารภี ชมพุกำ. (2554). ผลการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
ตามแนวคิดพัฒนาการและการเรียนรู้ของสมอง (Brain-based learning), การศึกษาค้นคว้าอิสระ. สาขาการศึกษาและการสอน. ยะโสธร.จาก <http://khoon.msu.ac.th/full159/saraphee134047/titlepage.pdf> ,

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ . (2528) *ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ.: ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล สามเจริญพานิช.,

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . (2543) *แนวทางการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ.: นายกรัฐมนตรี.,

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. *การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี, 2544.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา . (2560).*แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2557*. กรุงเทพฯ.:
กระทรวงศึกษาธิการ,

สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559) *เอกสารประกอบการอบรมโครงการพัฒนาคุณภาพ*

โรงเรียนสู่มาตรฐาน สุรินทร์: โรงพิมพ์ ส. พันธุ์เพ็ญ.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2530) *การสอนภาษาอังกฤษระดับการประถมศึกษา*.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุจริต คุณชนกุลวงศ์. (2543). *การบริหารโรงเรียน : นวัตกรรมเทคนิค : ประสบการณ์*. กรุงเทพฯ: ศาสนา.

สุรพันธ์ ยันต์ทอง. (2533). *การบริหารโรงเรียน : นวัตกรรม เทคนิค ประสบการณ์*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.

เสนาะ ดิยาวี. (2544). *หลักการบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

อดิศักดิ์ พงษ์พูนผลศักดิ์. (2534). *ระบบการประกันคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2538). *การควบคุมคุณภาพในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรือง, .ภาควิชาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางพัทธนันท์ ปาเป็ง
วัน เดือน ปีเกิด	24 มกราคม 2520
ที่อยู่ปัจจุบัน	130/2 หมู่ 3 ตำบลแม่สา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2542 ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ. 2557 หลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2543- 2545 เจ้าหน้าที่ธุรการสำนักงานฝ่ายกิจการนักศึกษาสถาบัน ราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ. 2545 – 2553 ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลสวนน้อย อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ พ.ศ. 2553 -2554 ครูอัตราจ้างโรงเรียนบ้านปางตอง อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2554 -2556 ครูผู้ช่วยโรงเรียนบ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2557 – ปัจจุบัน ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านแม่ตะละ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ภาคนวค

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

1. นางสาวนิกานต์	เรื่อนแก้ว	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
2. นางสาวปรีชาติ	เกสัชชา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
3. นายกันตวิษณุ	มะโนคำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
4. นายศุภวัฒน์	ณ ลำพูน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแม่ตะละ
5. นายธีรยุทธ	บุญธง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแม่สา

ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบประเมินคุณภาพของกลุ่มการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริม
ประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี

1. นางกำไล	เอี่ยมงาม	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแม่สา
2. นางฉิษานันท์	แดงมูล	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านป่าดิว
3. นางอัจฉรา	วรหาญ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านป่าเหมือด
4. นางนพมาศ	ทิพย์แสง	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแม่สา
5. นายทศพล	ทิพย์ปิ่นทอง	ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านสะลงนอก

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ว.๕๒๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง

จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอดำเนินการขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายธีรยุทธ บุญธง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวีติ พิณผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณีฐ์ พงษ์วัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ ๖.๕๖๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายศุภวัฒน์ ณ ลำพูน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวัตินันท์ ผาสุช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ ๖.๕๒๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก ข.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๓/ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายกันตวิชญ์ มะโนคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวีติ
พินผาลุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจ
และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ ๖.๕๒๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๓/ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวปาริชาติ เกล็ดชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวัติ
พินผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจ
และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนรินทร์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๗/ ๖.๕๒๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง

จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๗/ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวชนิกานต์ เรือนแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่" โดยมี รองศาสตราจารย์ประวีติ พันผลสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ว.๕๒๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๗/ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางก้าไล เขียมงาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษากิจการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวีติ พันมหาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๓๓๗๗

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๓๓๗๗

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ว.๕๒๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางณิชนันท์ แดงมูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวีติ พันธ์มาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจ และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนักรู พลวิม)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ว.๕๖๒๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเมือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางอัจฉรา วรหาญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวัติ พันมหาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ์ พงษ์วัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๗

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๗

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๗/ ๖.๕๒๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๗/ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบขออนุญาตฯ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางนพมาศ ทิพย์แสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวัติ
พินผาลุช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจ
และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลรัตน์ พงษ์วัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๓๗๗

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๓๗๗

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ ๖.๕๖๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอลงความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายทศพล ทิพย์ปิ่นทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวิติ
พินมาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจ
และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่างเต็ง

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองคัน

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนัฐ์ พงษ์วัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง . ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีดอนชัย

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

ด่วน

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดห้วยแก้ว

ตัวบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ ทัศนสาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙
โทรสาร. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

ด้วยเกล้า

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง .
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกงกลม

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐร์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

บันทึก

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนดอก

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวิติ พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐร์ พงษ์วัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ก่อนเปิด

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าเหมือด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ ทั่นผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลฉัตร พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ก่วนที่ศูนย์

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าข่อยใต้

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันผาสูช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนรินทร์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

ด้วยเหตุนี้

ที่ ศธ. ๐๕๓๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโค้ง

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์
ประวัติ พิณผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อ
ทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสาน
กับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลฉัตร พงษ์วัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐๕๓-๘๔๕๙๙๙
โทรสาร ๐๕๓-๘๔๕๙๙๙

วิทยาลัย

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี่ของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์
ประวัติ พันมาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อ
ทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสาน
กับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนัฐ พงษ์วัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ข้อที่ ๑๑

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกมล - เรียม สุโกศล (บ้านผาใต้)

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสันผักหวาน

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พื้นผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลฉัตร พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ฉบับที่ ๑๕๓

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสบแจ่มฝั่งซ้าย

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันมหาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอินทนนท์

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษายกระดับพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์
ประวดี พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อ
ทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสาน
กับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ฉบับที่ ๑๕๓

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ตะละ

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเป็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันมาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนรินทร์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ตามที่ได้

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่สา

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประวัติ พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๔๔๕๕๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๔๔๕๕๙๙

อธิการบดี

ที่ ศธ. ๐๕๓๓.๑๓/ว.๖๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก ข.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทรายทองราษฎร์อุทิศ

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางพัทธนันท์ ปาเบ็ง นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์
ประวิติ พันผาสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อ
ทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสาน
กับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ภาคผนวก ก

ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการบริหารงาน
วิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาโดยการหาค่า index of
item objective congruence (IOC)

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
ขั้นการวางแผน (Plan:P)							
<u>ด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรี</u>							
1.มีการวางแผนร่วมกันในการกำหนดแนว การทำงานมีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับ การใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบ มอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
2.มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ พัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบ มอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
3.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร การสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
4.มีการจัดทำแผนงาน โครงการใช้จ่ายเงินเพื่อ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการสอนตาม แนวคิดแบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
<u>ด้านการจัดกระบวนการจัด</u>							
<u>ประสบการณ์การเรียนรู้</u>							
5.มีการวางแผนร่วมกันในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
6.มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	1	1	1	1	1	5.00	1.00
7.มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	5.00	1.00
8.มีการจัดทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย	1	1	0	1	0	3.00	0.60
<u>ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</u>							
9.มีการกำหนดจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย	1	1	1	1	1	5.00	1.00
10.มีการกำหนดจัดทำสื่อการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน	-1	1	1	1	1	4.00	0.80
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>							
11.มีการกำหนดจัดทำใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม	1	1	1	1	1	5.00	1.00
12.มีการกำหนดจัดทำแฟ้มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย	1	1	1	1	1	5.00	1.00

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
13.มีการกำหนดจัดทำแบบสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติ กิจกรรม	1	1	1	1	1	5.00	1.00
ขั้นการปฏิบัติ (DO:D) <u>ด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอนตาม แนวคิดแบบมอนเตสซอรี</u>							
1.มีการดำเนินการตามแนวทางการ พัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรีและมีปฏิทิน ปฏิบัติงานตามที่กำหนด	1	1	1	1	1	5.00	1.00
2.มีการประสานงานกับคณะกรรมการ สถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนทรัพยากรใน การพัฒนาหลักสูตรการสอนตาม แนวคิดแบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
3.มีการดำเนินจัดกิจกรรมการพัฒนา หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบ มอนเตสซอรีตามแนวทางของ หลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560	1	1	1	1	1	5.00	1.00
4.มีความเข้าใจด้านการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติงานการพัฒนาหลักสูตร การสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอ รี	1	1	1	1	1	5.00	1.00

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
5.มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์การดำเนินการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้ชุมชนได้ ทราบอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน <u>ด้านการจัดกระบวนการจัด</u> <u>ประสบการณ์การเรียนรู้</u>	1	1	1	1	1	5.00	1.00
6.มีการจัดทำแผนการจัด ประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอน เตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
7.มีการจัดสภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียน	1	1	1	1	1	5.00	1.00
8.มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	15.00	1.00
9.มีการดำเนินการทำแผนงานการ บูรณาการนวัตกรรมการเรียนการ สอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีใน ระดับปฐมวัย <u>ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</u>	1	1	1	1	1	5.00	1.00
10.มีการดำเนินการจัดทำสื่อการเรียน การสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอ รีในระดับปฐมวัย	1	1	1	1	1	5.00	1.00
11.มีการจัดทำสื่อการสอนเพื่อพัฒนา ผู้เรียนในระดับปฐมวัย	1	1	1	1	1	5.00	1.00

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>							
12.มีการจัดทำใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม	1	1	1	1	1	5.00	1.00
13.มีการจัดทำแฟ้มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย	1	1	1	1	1	5.00	1.00
14.มีการจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม	1	1	1	1	1	5.00	1.00
ขั้นการตรวจสอบ (Check:C)							
<u>ด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี</u>							
1.มีการวิเคราะห์หลักสูตรสำหรับการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงพัฒนา	1	1	1	1	1	5.00	1.00
2.มีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
3.มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
4.ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
5.ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
<u>ด้านการจัดกระบวนการจัด</u>							
<u>ประสบการณ์เรียนรู้</u>							
6.มีการวิเคราะห์การจัดทำแผนการจัด	1	1	1	1	1	5.00	1.00
ประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอน							
เตสซอรี							
7.มีสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่	1	1	1	1	1	5.00	1.00
เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน							
8.มีแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการ	1	1	1	1	1	5.00	1.00
สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
9.มีการทำแผนงานการบูรณาการ	1	1	1	1	1	5.00	1.00
นวัตกรรมการเรียนการสอนตาม							
แนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับ							
ปฐมวัย							
<u>ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</u>							
10.มีสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิด	1	1	1	1	1	5.00	1.00
แบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัยที่							
หลากหลาย							
11.มีสื่อการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนใน	1	-1	1	1	1	4.00	0.80
ระดับปฐมวัย							
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>							
12.มีใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของ	1	1	1	1	1	5.00	1.00
นักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม							
13.มีแฟ้มผลงานนักเรียนในระดับ	1	0	1	1	1	4.00	0.80
ปฐมวัย							
14.มีแบบสังเกตพฤติกรรมของ	1	1	1	1	1	5.00	1.00
นักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม							

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
ขั้นการปรับปรุง (Action:A)							1.00
<u>ด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอนตาม</u> <u>แนวคิดแบบมอนเตสซอรี</u>							
1.มีการติดตามประเมินผลการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาตามแนว ปฏิบัติงานที่กำหนด มีการรวบรวม บันทึกปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	1	1	1	1	1	5.00	1.00
2.มีการจัดทำสถิติข้อมูลและรายงาน สรุปผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบ มอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
3.มีการนำผลการตรวจสอบติดตาม ประเมินมาปรับปรุงพัฒนาให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น	1	1	1	1	1	5.00	1.00
4.มีการจัดหาผู้เชี่ยวชาญร่วมในการ พัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
<u>ด้านการจัดกระบวนการจัด</u> <u>ประสบการณ์เรียนรู้</u>							
5.มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดทำ แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรี	1	1	1	1	1	5.00	1.00

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
6.ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียน	1	1	1	1	1	5.00	1.00
7.มีการพัฒนาการจัดการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	5.00	1.00
8.มีการส่งเสริมและพัฒนาการทำ แผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการ เรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอน เตสซอรีในระดับปฐมวัย <u>ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</u>	1	1	1	1	1	5.00	1.00
9.มีการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียน การสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอ รีอย่างหลากหลายวิธี	1	1	1	1	1	5.00	1.00
10.มีการพัฒนาการผลิตสื่อการเรียน การสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอ รีอย่างหลากหลายวิธี <u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>	1	1	1	1	1	5.00	1.00
11.มีการรวบรวมข้อมูลใบกิจกรรม การมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะ ปฏิบัติกิจกรรม	1	1	1	1	1	5.00	1.00
12.มีการรวบรวมเพิ่มผลงานนักเรียน ในระดับปฐมวัย	1	1	1	1	1	5.00	1.00
13.มีการรวบรวมข้อมูลแบบสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติ กิจกรรม	1	1	1	1	1	5.00	1.00
รวม	53	52	53	54	53	265	53

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
ครูผู้สอนระดับปฐมวัย และ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย
3. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีโดยใช้กระบวนการ PDCA
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อเพื่อประโยชน์ในการนำผลของการวิจัยไปใช้พัฒนาการบริหารงานวิชาการต่อไป ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะนำเสนอโดยภาพรวม ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

นางพัทธนันท์ ปาเป็ง

นักศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่อยู่หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี
 30 – 40 ปี
 41 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ตำแหน่งในการทำงาน

- ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 รองผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มบริหารงานวิชาการ
 ครูผู้สอนระดับปฐมวัย
 ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

- น้อยกว่า 10 ปี
 10 – 20 ปี
 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 5,4,3,2,1 ที่ตรงกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านโดยเลือกคำตอบดังนี้

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ขั้นการวางแผน (Plan:P)					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่					
มีการวางแผนร่วมกันในการกำหนดแนวการทำงาน		✓			

คำอธิบายตัวอย่าง

ข้อ (1) ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับหมายเลข 4 หมายถึง ระดับการวางแผนร่วมกันในการกำหนดแนวทางการทำงานด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ขั้นการวางแผน (Plan:P)					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560					
มีการวางแผนร่วมกันในการกำหนดแนวการทำงาน					
มีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
มีการจัดทำแผนงานโครงการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้					
มีการวางแผนร่วมกันในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย					
มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
มีการจัดทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย					
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน					
มีการกำหนดจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย					
มีการกำหนดจัดทำสื่อการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
ด้านการประเมินพัฒนาการ					
มีการกำหนดจัดทำใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
มีการกำหนดจัดทำเพิ่มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย					
มีการกำหนดจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม					
ขั้นการปฏิบัติ (DO:D)					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560					
มีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ และมีปฏิทินปฏิบัติงานตามที่กำหนด					
มีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานต่างๆเพื่อขอรับการสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่					
มีการดำเนินจัดกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัยพ.ศ. 2560					
มีความเข้าใจด้านการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่					
มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประชาสัมพันธ์การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ชุมชนได้ทราบอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน					
ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้					
มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่					
มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน					
มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
มีการดำเนินการทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ในระดับปฐมวัย					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน					
มีการดำเนินการจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย					
มีการจัดทำสื่อการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับปฐมวัย					
ด้านการประเมินพัฒนาการ					
มีการจัดทำไปกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม					
มีการจัดทำแฟ้มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย					
มีการจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม					
ขั้นการตรวจสอบ (Check:C)					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560					
มีการวิเคราะห์หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีสำหรับการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงพัฒนา					
มีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองในการประเมินการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้					
มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
มีสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน					
มีแนวปฏิบัติการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
มีการทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน					
มีสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัยที่หลากหลาย					
มีสื่อการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับปฐมวัย					
ด้านการประเมินพัฒนาการ					
มีใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม					
มีแฟ้มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย					
มีแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม					
ขั้นการปรับปรุง (Action:A)					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560					
มีการจัดหาผู้เชี่ยวชาญร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
มีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปฏิบัติงานที่กำหนด มีการรวบรวม บันทึกปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
มีการจัดทำเพิ่มข้อมูลและรายงานสรุปผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
มีการนำผลการตรวจสอบติดตามประเมินมาปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้					
มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี					
ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
มีการส่งเสริมและพัฒนาการทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรม การเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย					
<u>ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</u>					
มีการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบ มอนเตสซอรี					
มีการพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอน เตสซอรี					
<u>ด้านการประเมินพัฒนาการ</u>					
มีการประเมินพัฒนาการการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติ กิจกรรมอย่างหลายวิธี					
มีการรวบรวมแบบประเมินพัฒนาการของนักเรียนในระดับ ปฐมวัย					
มีการวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการเพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียน เป็นรายบุคคล					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ปัญหาอื่นๆในการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่

(โปรดระบุ)

.....

.....

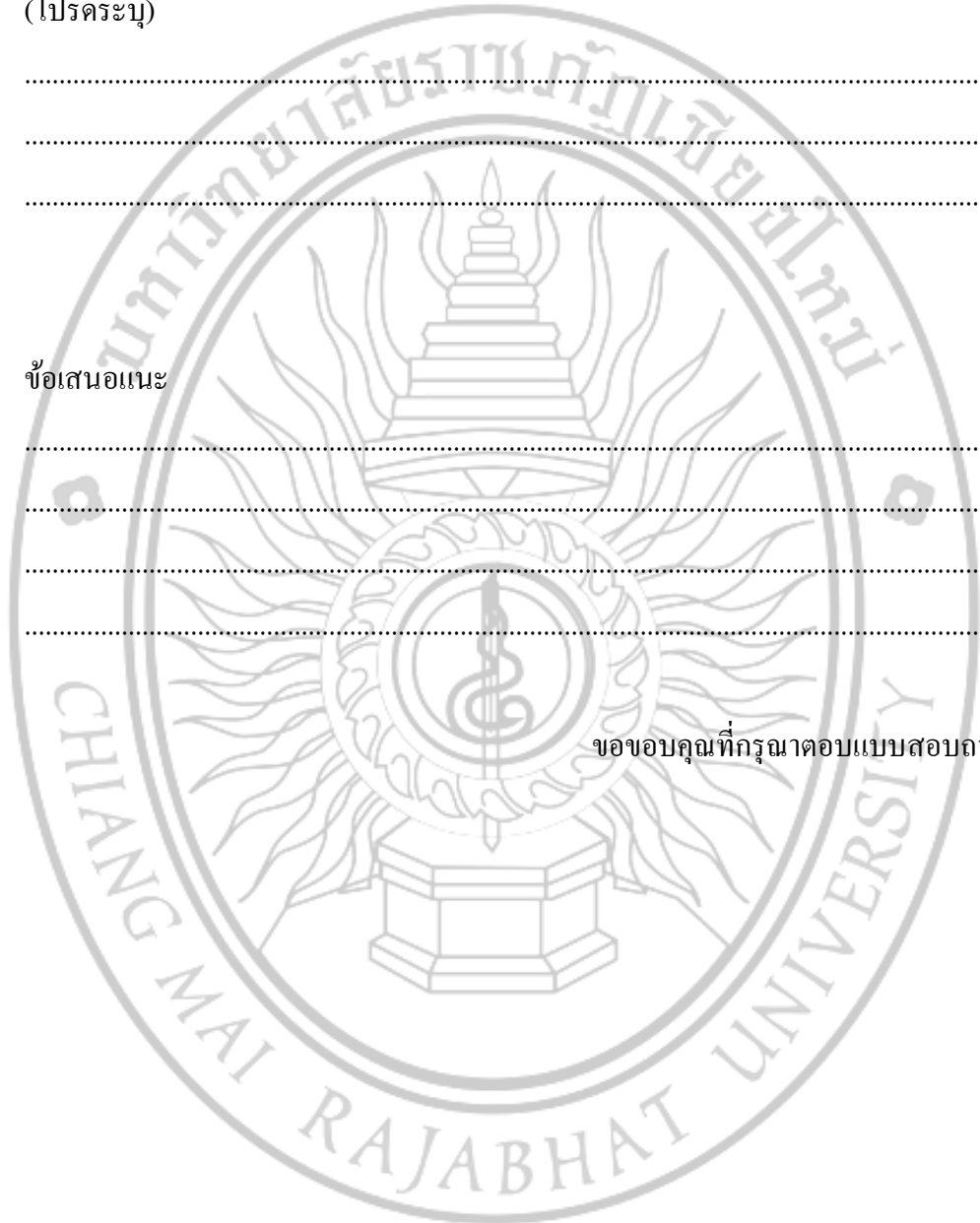
.....

2. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามนี้

ภาคผนวก จ

แบบแสดงความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถามงานวิจัย
เรื่อง การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีในประเด็น
แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ แล้วให้ใส่เครื่องหมาย
(✓) ลงในช่องความคิดเห็นของท่านพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ใน
การนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- +1 หมายถึง เห็นด้วย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

เนื้อหา	ข้อความ	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพื่อ ปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	
ชั้นการ วางแผน (Plan:P)	ด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอน ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี 1.มีการวางแผนร่วมกันในการ กำหนดแนวการทำงานมีส่วนร่วม ในการประชุมเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบ มอนเตสซอรี 2.มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการ สอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี				

เนื้อหา	ข้อความถาม	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
	<p>3. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี</p> <p>4. มีการจัดทำแผนงานโครงการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี</p> <p><u>ด้านการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้</u></p> <p>5. มีการวางแผนร่วมกันในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี</p> <p>6. มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย</p> <p>7. มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>8. มีการจัดทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย</p>				

เนื้อหา	ข้อความ	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
<p>ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</p> <p>9.มีการกำหนดจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย</p> <p>10.มีการกำหนดจัดทำสื่อการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน</p> <p>ด้านการประเมินพัฒนาการ</p> <p>11.มีการกำหนดจัดทำใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม</p> <p>12.มีการกำหนดจัดทำเพิ่มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย</p> <p>13.มีการกำหนดจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม</p> <p>ขั้นการปฏิบัติ) (DO:D</p>	<p>ด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี</p> <p>1.มีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี และมีปฏิทินปฏิบัติงานตามที่กำหนด</p> <p>2.มีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาหลักสูตรการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี</p>				

เนื้อหา	ข้อความ	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
	<p>3.มีการดำเนินจัดกิจกรรมการ พัฒนาหลักสูตรการสอนตาม แนวคิดแบบมอนเตสซอรีตาม แนวทางของหลักสูตรการศึกษา ระดับปฐมวัย พ.ศ. 2560</p> <p>4.มีความเข้าใจด้านการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติงานการพัฒนา หลักสูตรการสอนตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรี</p> <p>5.มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์การดำเนินการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ ชุมชนได้ทราบอย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน</p> <p>ด้านการจัดกระบวนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้</p> <p>6.มีการจัดทำแผนการจัด ประสบการณ์ตามแนวคิดแบบ มอนเตสซอรี</p> <p>7.มีการจัดสภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียน</p> <p>8.มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ</p>				

เนื้อหา	ข้อความ	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
	<p>9.มีการดำเนินการทำแผนงาน การบูรณาการนวัตกรรมการเรียน การสอนตามแนวคิดแบบมอนเตส ซอรีในระดับปฐมวัย <u>ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน</u></p> <p>10.มีการดำเนินการจัดทำสื่อการ เรียนการสอนตามแนวคิดแบบ มอนเตสซอรีในระดับปฐมวัย</p> <p>11.มีการจัดทำสื่อการสอนเพื่อ พัฒนาผู้เรียนในระดับปฐมวัย <u>ด้านการประเมินพัฒนาการ</u></p> <p>12.มีการจัดทำใบกิจกรรมการมี ส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติ กิจกรรม</p> <p>13.มีการจัดทำแฟ้มผลงานนักเรียน ในระดับปฐมวัย</p> <p>14.มีการจัดทำแบบสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติ กิจกรรม</p>				

เนื้อหา	ข้อความ	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
<p>ขั้นการ ตรวจสอบ (Check:C)</p>	<p><u>ด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอน</u> ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี</p> <p>1.มีการวิเคราะห์หลักสูตรสำหรับการ การตรวจสอบเพื่อปรับปรุงพัฒนา</p> <p>2.มีการจัดทำเครื่องมือในการ ประเมินการใช้หลักสูตรการสอน ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี</p> <p>3.มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลใน การประเมินการใช้หลักสูตรการ สอนตามแนวคิดแบบมอนเตส- ซอรี</p> <p>4.ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมใน การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนา หลักสูตรการสอนตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรี</p> <p>5.ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วม ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพ หลักสูตรการสอนตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรี</p> <p><u>ด้านการจัดกระบวนการจัด</u> <u>ประสบการณ์เรียนรู้</u></p> <p>6.มีการวิเคราะห์การจัดทำ แผนการจัดประสบการณ์ตาม แนวคิดแบบมอนเตสซอรี</p>				

เนื้อหา	ข้อความ	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
	<p>7. มีสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>8. มีแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>9. มีการทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ในระดับปฐมวัย</p> <p><u>ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</u></p> <p>10. มีสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ในระดับปฐมวัยที่หลากหลาย</p> <p>11. มีสื่อการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับปฐมวัย</p> <p><u>ด้านการประเมินพัฒนาการ</u></p> <p>12. มีใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม</p> <p>13. มีแฟ้มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย</p> <p>14. มีแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม</p>				

เนื้อหา	ข้อความถาม	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
ขั้นการ ปรับปรุง (Action:A)	<u>ด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอน</u> <u>ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี</u> 1.มีการติดตามประเมินผลการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาตามแนว ปฏิบัติงานที่กำหนด มีการรวบรวม บันทึกปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะมา ปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น 2.มีการจัดทำสถิติข้อมูลและ รายงานสรุปผลการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรการสอน ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี				
	3.มีการนำผลการตรวจสอบ ติดตามประเมินมาปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น				
	4.มีการจัดหาผู้เชี่ยวชาญร่วมใน การพัฒนาหลักสูตรการสอนตาม แนวคิดแบบมอนเตสซอรี				
	<u>ด้านการจัดกระบวนการจัด</u> <u>ประสบการณ์เรียนรู้</u> 5.มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดทำ แผนการจัดประสบการณ์ตาม แนวคิดแบบมอนเตสซอรี				

เนื้อหา	ข้อความถาม	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
	<p>6.ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>7.มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>8.มีการส่งเสริมและพัฒนาการทำแผนงานการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่ในระดับปฐมวัย</p> <p><u>ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</u></p> <p>9.มีการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่อย่างหลากหลายวิธี</p> <p>10.มีการพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบมอนเตสซอร์รี่อย่างหลากหลายวิธี</p> <p><u>ด้านการประเมินพัฒนาการ</u></p> <p>11.มีการรวบรวมข้อมูลใบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม</p> <p>12.มีการรวบรวมแฟ้มผลงานนักเรียนในระดับปฐมวัย</p>				

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพื่อ ปรับแก้
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	
	13.มีการรวบรวมข้อมูลแบบ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ขณะปฏิบัติกิจกรรม				

ขอแสดงความขอบคุณอย่างยิ่ง
นางพัทธนันท์ ปาเป็ง
ครูโรงเรียนบ้านแม่ตะละ

ลงชื่อ

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ฉ

แบบสรุปการประชุมปฏิบัติการร่างคู่มือเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียน
ระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้

กระบวนการ PDCA

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่
2. ผู้ให้ข้อมูลคือ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย
3. กรุณาแสดงความคิดเห็นทุกข้อเพื่อประโยชน์ในการนำผลของการวิจัยไปใช้พัฒนาการจัดทำคู่มือการบริหารงานวิชาการต่อไป

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

นางพัทธนันท์ ปาเป็ง

นักศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

โปรดแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอประเด็นการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำร่างคู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

กำหนดชื่อของกลุ่ม

.....

.....

เหตุผลและความจำเป็นในการจัดทำร่างคู่มือ (วัตถุประสงค์ของกลุ่ม, ขอบเขตเนื้อหาในกลุ่ม, ประโยชน์ที่ได้จากคู่มือ)

.....

.....

วิเคราะห์งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างคู่มือแต่ละองค์ประกอบ

.....

.....

การดำเนินการปฏิบัติการจัดทำร่างคู่มือมีขั้นตอนดังนี้

.....

.....

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำร่างคู่มือ

.....

.....

การปรับปรุงจัดทำร่างคู่มือ

.....

.....

ขอขอบคุณที่แสดงความคิดเห็น

ภาคผนวก ข

แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลุ่ม

เรื่อง : การบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรีของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของกลุ่มการบริหารงานวิชาการ
ด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิด
แบบมอนเตสซอรีของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการด้าน
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิด แบบมอนเตสซอรีของ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

ขอความกรุณาให้ท่านได้ตอบให้ครบทุกข้อคำถามและคำตอบของท่านทั้งหมดจะถูก
เก็บเป็นความลับจะไม่มีผลกระทบหรือไม่เป็นผลเสียหายต่อตัวท่านแต่อย่างใด และเมื่อตอบ
แบบสอบถามเสร็จแล้วกรุณาตรวจสอบอีกครั้งว่าท่านได้ตอบครบทุกข้อแล้วหรือไม่ แบบสอบถามที่
ตอบครบทุกข้อเท่านั้น จะเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความร่วมมือจากผู้บริหาร คณะครู ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์
ในการตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

นางพัทธนันท์ ปาเป็ง

นักศึกษابริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน (โปรดตอบคำถามทุกข้อ)

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ

1) ต่ำกว่า 25 ปี

2) 25 – 34 ปี

3) 35 – 44 ปี

4) 45 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

1) ปริญญาตรี

2) ปริญญาโท

3) ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงาน

1) 1 – 5 ปี

2) 6 – 10 ปี

3) 11 - 15 ปี

4) 16 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน

1) ผู้บริหาร

2) อาจารย์

3) อื่น ๆ.....

ตอนที่ 2 คู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี
ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามตามสภาพความเป็นจริง โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ

ความพึงพอใจ ในช่องว่างหลังข้อความของแต่ละหัวข้อทางขวามือ ซึ่งกำหนดหมายเลขไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจในระดับ มากที่สุด
4 หมายถึง พึงพอใจในระดับ มาก
3 หมายถึง พึงพอใจในระดับ ปานกลาง
2 หมายถึง พึงพอใจในระดับ น้อย
1 หมายถึง พึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความพึงพอใจด้านรูปลักษณ์ของกลุ่มมือ						
1	ขนาดของกลุ่มมือ					
2	ความสวยงามของปกหน้า					
3	ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรปกหน้า					
4	ความถูกต้องของการพิมพ์					
5	ส่วนประกอบของปกนอก					
ความพึงพอใจด้านเนื้อหาของคู่มือ						
1	เนื้อหาครอบคลุม					
2	เนื้อหามีความกระชับ ทำความเข้าใจได้ง่าย					
3	เนื้อหา มีความชัดเจนทุกขั้นตอน					
4	เนื้อหา มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน					
5	การลำดับขั้นตอนก่อนหลังของเนื้อหา					
6	เนื้อหาของคู่มือตรงกับความต้องการของท่าน					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7	เนื้อหาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้					
8	สำนวนภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย					
9	ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษา					
ความพึงพอใจด้านการนำไปใช้						
1	ความรู้จากคู่มือ สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองและแนะนำผู้อื่นได้					
2	สามารถนำไปปฏิบัติได้					
3	ความรู้ที่ได้จากคู่มือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารงานวิชาการได้					
4	ด้านการประเมินพัฒนาการนักเรียน สามารถเข้าใจได้ง่ายมีความละเอียด					
5	สามารถนำคู่มือพกพาไปใช้ได้อย่างสะดวก					

ตอนที่ 3 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดแสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรม
เสริมประสบการณ์ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

รายการ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านรูปเล่มของคู่มือ		
2. ด้านเนื้อหาของคู่มือ		
3. ด้านการนำไปใช้		

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข

คู่มือการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์

ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรีของโรงเรียนระดับปฐมวัย

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

**Academic Administration Manual for Experience Enhancement Activities According to
Montessori concept of primary school Under the Office
of the Basic Education Commission, Chiang Mai Province**

